

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-UT 54. SZÁM
TEL.: 21-90, EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ.
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII ÉVFOLYAM 15. SZÁM

Göbbels: Anglia elvérzik ebben a háboruban, örökségén Amerika és a Szovjet akar osztani

A Pravda különbékéről szóló cikkének hullámai -- Hir Tito megsebesüléséről -- A Szovjetet nem érdekli a lengyel kérdésben tett amerikai közvetítő javaslat -- Az olaszországi arcvonalon döntést akarnak kicsikarni a szövetséges erők -- Átalakul az angol kormány

Állandóan átcsoportosításokat kénytelen végrehajtani a Szovjet óriási veszteségei miatt

A KELETI ARCVONAL HELYZETÉBEN nagyobb változás nem történt: a szovjet különösen Leningrád körül, az Ilimen-tónál és Oranienbaumtól délnyugatra támadott nagy erővel és igyekezett áttörést kieszközölni, de a támadásokat elkeseredett harc után felfogta a német elhárítás. Az arcvonal déli részén, Nikopolnál, Zsaszkov térségében is eredménytelen volt a szovjet vállalkozás és tart a kemény harc Reszánál és Neveljnél is. Ditzmar állásorony, a Német rádió lamert kazánja szakértője írja, hogy a szovjet a további harcok folyamán utolérte emberanyagának bevétségétől sem fog visszariadni. A mai helyzet szempontjából az a leglényesebb, hogy a harcok lefolyása, amely eredetileg rohanásszerű gyors volt, most nemcsak ellanyhult, hanem ezenfelül még visszacsúszott is hozott a szovjetek. A német tartalékok tömeges felvonulása teljesen megfordította a helyzetet. A szovjet támadás lelassult, útme vesztett a lendületből és az egymagában is a német ellenléteskedések sikerének mondható. Vajta hatatlan az is, hogy a szovjet nem tudja érvényesíteni a német elárítással szemben eddigi hadászati tervezését, bármilyen merészek is voltak azok és bár a szovjet újabb ütemelt is harcavonl, a németek továbbra is kezükben tartják a keleti hadszínter fejleményének irányítását.

DEL-OLASZORSZÁGBAN a harcok tovább tartanak. A gaetai öböl felé tartanak a súlyos harcok, ahol az ellenség több hadosztály támad. A súlyos küzdelem még tart. Általában új angolszász támadás körvonalai mutatkoznak ki a déli olasz fronton. A Carignanó alsó szakaszán megerősített állásokban várják az angolszász támadást a német csapatok.

A DIPLOMÁCIAI FRONTON még nagy érdeklődés kíséri az angol-német különbékétárgyalásokról főlrőpmentelt szovjet híreket, amelyek az érdekeltek számára, Londonban megülthözést kellett a Pravda cikke az állítólagos béketárgyalásokról és a moszkvai brit ügyvivő lépéseket is teszi. A Gazette de Lansanne tudósította szerint a Pravda cikke az oroszok elégedettségét akarja kifejezésre juttatni a szovjet szövetségesek a második arcvonal megnyitását határozatlan időpontra tollák ki, azonkívül pedig Moszkva így akarja értékre adni Nacsvhritannának és az Egyesült Államoknak: háhával az igyekvésük, hogy a lengyel-orosz viszály ügyében nyom'sgyakorlatlanak Oroszországra, mert a viszályt csupán a Kreaml felfog'sa sberint lehet megoldani. Washington kormánykörök a Pravda híresztelése igen komoly ügynek tekintik Amerikai felfogás szerint -- írja a Svenska Dagbladet tudósítás -- az

egésznek értelme figyelmeztetés Kosevelt és Churchill számára: Ne avakozzanak bele a Szovjetnek a Keleti-tengerre, Lengyelországra és a Balkánra vonatkozó tervébe. Amerikai jelentés szerint a Pravda cikke bot, amivel a britek fejére ütnek és Moszkva durva pszichológiai manőverbe kezdett. A lengyel nyakpozal a szovjettel szemben a brit kormány tudatával történt meg, sőt egyenesen a britek tanácsára és Moszkva most olyan botot kezeseit, amellyel a britek fejére üthet. Az egész doogban, írja a Newyork Herald Tribune, a legelriasztóbb annak izléstelensége. A széd lapok szerint Sztalin most idegháborút kezdett Anglia és Amerika ellen. Az összes jelentések-ből az derül ki, hogy a Szovjet és az angolszászok között a viszony megromlott és a kölcsönös bizalmatlanság növekedik.

CHURCHILL HAZATÉRÉSÉT össszefüggésbe hozzák a betek óta beharangozott nagy inváziós hadműveletekkel. A Newyork Times rámutat arar, hogy Eisenhower tábornagy Londonba érkezésével és Bradley altábornagynak az amerikai szárazföldi erők parancsnokává történt kinevezésével a szövetséges expedíciós haderők főhadiszállásának vezérkara készen áll arra, hogy megindítsa a történelem legnagyobb arányú és legvakmerőbb invázióját, átkeljen a Csatornán olyan hadsereggel, amely százezrekből, később esetleg milliókból fog állni. A háború eszehezebb és leg'öbbs áldozatot követelő korszakába léptünk most -- írja a lap. -- A szövetséges és német hadseregek végső erőpróhája ezre közeledik.

A LENGYEL OROSZ KÉRDÉS BEN újabb fordulat nem történt. A német amerikai külügyminiszter bejelentett követésének még nincs látható eredménye, sem külső jele Londonban lehetségesnek tartják Churchill hazatérése új tényezőként a lengyel-szovjet helyzetben. A svéd sajtó annak a véleményének ad kifejezést, hogy a Szovjetunió nemcsak előre akar hadani a Curzor vonalig, hanem egész Lengyelországot is akarja vonni hatami körébe. Külső nyomással akarja majd kikényszeríteni a belső átalakulást és a külpolitikai alárendelést. A program a hallt országokban történetek-ből eléggé ismeretes.

A BALKÁNI PARTIZÁNBAROR során a partizánok kiűrtették Brno szigetét. A tisztogató hadműveletek-nél, amely igen jó eredménnyel folyt, hír szerint Tito partizánvezető megsebesült a montenegró harcokban. A hír még nem erősített'mez. Dalmáciában különben szer'átközred is harcok a partizánok ellen.

FRANKES AMERIKAI VEJEMÉNY HANGZOTT el az angolszász erőknek határozott szándékáról, ha az

továbbra is fenmarad. Taft szenátor az északamerikai közlársasági párt egyik vezetője beszédeje mondott, amelyben k. jelentette: ha Eszak amerikai katonai szövetséget köt Angliával és a szovjettel, ez elkerülhetetlenül ellenszövetség kialakulására vezetne, ami belátható időn belül újabb háborút idézne elő. Az

Visszavert és megghusított Szovjet támadások

Berlin, január 19. A Főhrér főhadiszállásáról jelenték a Német TI-nek, a véderőfőparancsnokság közli:

A nikopoli hídfőnél, Kirovogradtól északnyugatra a szovjet gyengébb támadásai kedden is eredménytelenek maradtak. Ellentámadással lezártuk a legutóbbi harci napok egyik betörési helyét.

Zsaszkov térségében és Pogrebicsenél, valamint Novograd, Volinszktól délnyugatra több ellenséges támadás megghusult.

Receitától nyugatra a súlyos harcok változatlan hevességgel tartanak tovább.

Neveltől északnyugatra és északra a bolsevisták megismélték támadásaikat, de visszavertük őket. Az egyik betörési

Német rohamcsapa'ok tevékenykednek eredményesen az olasz arcvonalon

Berlin, január 19. (Német TI) A déli olaszországi arcvonalon január 17-én az Abruzzo hegységben a németek visszaverték az északamerikaiak szakaszán a 2021. m. magas Monte Mare ellen indított ellenséges támadásokat. A támadók tetemes veszteségeket szenvedtek. A Maitleat-tömb északi hegyekben egy német rohamcsapat rajtaütésszerű támadást végrehajtott. A legszélső balszárnyon a brit és Empire-csapatok január 17-én erős tűzérségi elők-

ujabb háború során elpusztítandó a szabadságot a világ más részén is mindenütt. Taft a továbbiakban még kijelentette, hogy komoly sikerre van kilátása egy olyan liganak, amelyet szuverén nemzetek alkotnának s amelynek tagjai megegyezének abban, hogy a világon mindenütt biztosítják a törvény és rend uralmát.

helyet ellentámadással kemény harcok után megtisztogattuk.

Az Ilimen-tóttól északra, Leningrádtól délre és Oranienbaumtól délre a szovjet fokozódó hevességgel folytatta áttörési kísérleteit. A támadásokat elkeseredett harcokban visszavertük vagy felfogtuk.

A keleti arcvonalon déli szakaszán folyó harcokban különösen kitűntette magát a Postel altábornagy vezetése a'att álló 820. sziléziai gyalogos hadosztály.

A déli olaszországi arcvonalon az ellenség a gaetai öböltől keletre erős tűzérségi előkészítés után több hadosztállal támadásra indult balszárnyunk ellen. A harcok ott teljes folyamatosan vannak. (MTI)

A Szovjet gyorsan meg akarja oldani a lengyel kérdést.

Helsinki, január 19. (MTI) A finn lapok megjegyzéseket fűztek a Pravda útján terjesztett hírekhez. A lapok megállapítják, hogy Moszkva erre vonatkozó állításai és a lengyel kérdésben nyilvánítt állásfoglalása között szoros kapcsolatot kell megállapítani. Azt vélik, hogy a szovjet kormány jelenleg -- akárcsak Finnország esetében is 1939 őszén -- a fennál-

lanul áll az orosz szándékok előtt. Tagadhatatlan, hogy a szovjet állásfoglalás más államokban is növeli a bizalmatlanságot és félelmet az oroszok iránt.

Stockholm, január 19. (MTI) Az Afton Tidningen washingtoni levelezője jelenti: Az amerikai kormány a Pravda feltűnést keltő távirata ellenére is várja Moszkva válaszát. Hüllnek az orosz-lengyel viszályban tett közvetítő ajánlatára. Az orosz válasz felvilágosítást adna arról, hogy az orosz kormány bizonyos körülmények között hajlandó a londoni menekült kormányral felvenni az érintkezést. Hír szerint az amerikai kormánynak az a szándéka, hogy továbbra is elismeri a londoni lengyel kormányt és kívánatosnak tartja, hogy az oroszok is ezt tegyék.

Változás várható az angol kormányban

Genf, január 19. A Svájci Távirati Iroda jelenti Londonból, hogy Churchill visszatérése után a kormány átalakításának ügye élénkebb megbeszélések tárgya, mint volt a múltban. Arról a körülményről, hogy Beaverbrook lord Churchoillel együtt Makaresben volt és résztvett a De Gaulleval folytatott tárgyalásokon, arra következtetnek, hogy őt nevezik ki hadügym' niszterré. (MTI)

Halifax és Hull meglárgyal-ták a Pravda híreinek eredetét

Lisszabon, január 19. Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Halifax lord washingtoni angol nagykövet megbeszélést folytatott Hull külügyminiszterrel a Pravda ismeretes kairói hírérol. Illetékes helyről származó értesülés szerint sem Halifax, sem Hull nem találtak magyarázatot a kérdéses hír közzétételére. A megbeszélés során szóba került a lengyel-orosz viszály is. A tanácskozás főcélja azonban a Pravda értesülésének megvitatása volt.

Stockholm, január 19. Az angol hírszolgálat moszkvai jelentése szerint a Pravda úgva-

azon a helyen és ugyanolyan formában közli az angol külügyi hivatal cáfolatát, mint ahogyan kairói tudósítójának ismeretes értesülése megjelent. A cáfolatot egyébként a többi fontosabb

naplópap, így az Izvesztija és a Vörös Csillag is közli. Egyik orosz lap sem közli azonban szó szerint az angol cáfolatot és fűz hozzá megjegyzést. (MTI)

Eden szerint a háború után Európában jobb állapotok lesznek

Lisszabon, január 19. Londonból jelentik, hogy Eden az alsóház szerdai ülésén több kérdésre válaszolva érintette a spanyol csapatoknak a keleti arcvonalon való jelenlétét is. Eden a következőket mondta:

— Bár a két hadosztály nagyobb részét nemrég visszavonták Spanyolországba, bizonyos számú önkéntes a keleti arcvonalon maradt és belőlük alakították az úgynevezett spanyol légiót. A londoni spanyol követ újtán értesítettük a spanyol kormányt, hogy a jelenlegi és jövőendő angol-spanyol kapcsolatokra milyen komoly hatással kell lennie annak, hogy Spanyolország nem semleges módon továbbra is segíti ellenségeinket a szövetségeseink ellen folytatott harcban. Madridtől nagykövetünk nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy világosan kifejezésre juttassa álláspontunkat és most újból utasítottuk, hogy további erővesztéseket lépést tegyen Madridban.

Az alsóházban felvetették az Újvilágba való kivándorlás ügyét is. Eden ezzel kapcsolatosan kiemelte:

— Nincs tudomásom arról, hogy az Újvilág államai közül hármelyik is kifejezésre juttatta volna azt a hajlandóságát, hogy befogadják az Európából jövő kivándorlókat, ha azok a háború

után nagyobb tömegekben kívánják elhagyni hazájukat. — Szeretném remélni, — fejezte be Eden — hogy a háború után Európában jobb állapotok lesznek és az európai államok lakossága nem fogja elhagyni hazáját. (MTI)

EDEN A LENGYEL-SZOVJET VISZÁLYRÓL

Lisszabon, január 19. Mint a brit hírszolgálat jelenti, Eden külügyminiszter az alsóház szerdai ülésén több kérdésre válaszolva nyilatkozott az orosz-lengyel kérdésekről.

— Nem hiszem, — mondotta — hogy kedvező volna számunkra, ha a jelen időpontban megkísérelnők megvitatni mind ezeket a nehéz és kényes ügyeket. Természetes, ezek a kérdések állandóan igen mélyen foglalkoztatják Öfelsége kormányát különösen pedig a külügyi hivatalt és szoros együttműködésben vagyunk mindkét szövetségeseinkkel, a Szovjet Köztársaságok kormányával és a londoni lengyel kormánnyal. Legfőbb óhajunk az, hogy békés rendezést hozjunk létre a két ország között. Ennek elérése igen fontos következményekkel járna Európa jövője szempontjából. — Még van reményünk arra, hogy kedvező megoldást érhetünk el.

Roosevelt és Sztalin az angol birodalom bukására várnak, hogy örökségét átvehessék

— mondta Göbbels az invázióról szóló beszédében

Berlin, január 18. (Német TI) A Dass Reich c. napilap legújabb számában Göbbels dr. az invázió kérdésével foglalkozik. „Kelencven nap leforgása alatt” c. cikkében a miniszter arra a tényre utal, hogy az ellenség részről az elkövetkező invázió kérdéséről sejtések egész tömegét hozták forgalomba, amivel nyilvánvalóan az a szándékuk, hogy Németországot idegesítsék, vagy megtevésszék. Ez azonban nem fog nekik sikerülni. Az ellenség — írja a cikk — éppen olyan jól tudja, mint mi, hogy egy nagyszabású katonai vállalkozás nyugaton a bolsevista arcvonal tehermentésére a legkockázatosabb kaland, amit az angol szász hadvezetőség egyáltalán magára vállalhat és hogy Anglia és Amerika ezzel minden egy kártyára tesz fele, a háborút pedig a leggyorsabban elveszti, ha ezzel az egy kártyával nem tud élni.

Az a ke arra utanonk, hogy a második arcvonal megteremtésének kísérleténél bennünket nem találunk készülni, hanem ellenkezőleg, a legnagyobb mértékben felkészülünk. Az ellenség a németeknek csak az előkészületeit ismeri, amelyeket a

legnagyobb titoktartás mellett sem lehetett előlük rejtve tartani. Komoly esében azonban meg fogja ismerni a világ azokat az ismert dolgokat túlmenő előkészületeket is, amelyekről eddig sejtelve sínes. Az ellenség az előzáró lépésekkel szemben maga is óriási veszteségekre számít, pedig német oldalán csak az általa már ismert normális védelmi eszközök veszi figyelembe. Ezek a veszteségek komoly esetben az eddigi becsléseket sokszorosan felülmúlják.

Göbbels egyébként kitér arra, hogy Roosevelt hajlandó a vállalkozás számára rendelkezésre bocsátandó csapatlétszámból 73%-ot valóban viselni. De még akkor is előre lehet látni, hogy az amerikaiak és az angolok kénytelenek lesznek többszáz ezer emberüket feláldozni, hogy a német csapatokkal egyáltalán rákerülhessen a sor az élet-halálharcra, az igazi kockázat pedig még ekkor kezdődik.

A miniszter szerint févdnek az angolok és amerikaiak, ha összehasonlítják borbélyamatásukba veik reményeket. Nem létezhet fel, hogy a német katonák nem állják ki a légi terrort, amikor a német városokban az asszonyok és gyermekek is elviselik. Különböző invázió esetén az ellenfeleket a német légelhárítás száll szembe.

A miniszter a továbbiakban megállapította, hogy London és Washing-

REGI EPEKÖVES BETEGEK
reggel éhgyomorra egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet isznak, mert ez az oly fontos székürítést szabályozza és az epelefolást is hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

ton elhibázta 1943. évi számadásait. A háború eldöntése az ellenfél számára ma még messzebb van, mint valaha. Ezért kell megkísérelni a döntést kikényszerítést. Képzeltető, hogy Németország is megtett minden, hogy ezalkalommal aztán teljesen kijózanítsa a túlsó oldalt.

Göbbels dr. az invázió meghiusulásáról különösen Anglia számára súlyos következményeket vár, ahol rohamosan csökken a szülések száma. Hogyan fogja Anglia az invázió révén fenyegető veszteségeket kiegyenlíteni? „90 napon belül megkezdődik az invázió” — kiáltanak a londoni zsidók. Ok semmi veszélyben nem forognak, mert közülük senki sem lesz ott a nagy rohamnál, amikor az angol naszádok az Atlanti-óceán partjához közelednek és a német ágyúk tüzet okádnak rájuk. Nekik úgy gondolják legalább is semmi bajuk sem lehet. Ha az angolok győznek az események őket igazolják. Ha az angolokat visszaverik — a Szovjet betörésben biznak és villámgyorsan átállnak a bolsevisták oldalára. Mit történik az angol néppel, hiszen Angliában épp olyan hontalanok, mint bármely más országban. Mit történik vele Roosevelt és Sztalin? Kijámul állanak a háttérben és az angol birodalom bukására várnak, hogy átvegyék örökségét.

— Mi mondja befejezésül a birodalmi miniszter — mindenestre tökéletes hidegvérrel nézünk az előzendő események elé. Mindent megtehetünk, amit csak lehetett. Ezenfelül mi az életünkért harcolunk. Ez a meggyőződés pedig mindenkor a legjobb és leghűbbs szövetséges volt és marad. (MTI)

Tito megsebesült

London, január 19. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A félhivatalos angol hírszolgálat kedden délután közleményt adott ki, amely szerint a délszláv partizánok vezére, Tito megsebesült a montenegrói harcokban. A délszláv partizánok főhadiszállása még nem erősített meg ezt a hírt. A szokásos napi harctéri jelentés kedden is beérkezett a főhadiszállásról.

Legszigorubb és legkönyörtelenebb igazságszolgáltatást várhatnak a fasiszták árulói

Bizel, január 19. (Bud. Tud.) A Basler Nachrichten jelenti Chiassoból: Az Il Fascio milánói lap azt írja, hogy a legközelebbi időben a volt fasiszták tömeges eltérése várható, akik a fasiszta rendszert a diktatúra bukásának pillanatában elárulták. A különtörvényeszeket Veronából Torinóba helyezték át. A törvényeszek bizottságokat küldött Rómába, Firenzébe, Peruggiába, Bolognába, Genovába és Velencébe. Ezenkívül 50 vidéki különbírósg megkezdte működését. A nyilvánosság csupán egyrészt ismeri azoknak az eseteknek, amelyek a különbírósg előtt tárgyalásra kerülnek. A Regime Fascista azt írja, hogy csupán a legszigorubb és legkönyörtelenebb igazságszolgáltatásról lehet szó.

Csáky Sándort Pestszenterzsébetre tanácsnokká nevezték ki

Néhány nappal ezelőtt már hírt adtunk arról, hogy dr. Csáky Sándor városi tb. tanácsnok minden valószínűség szerint Pestszenterzsébetre távozik tanácsnoki állásba. Kinevezése most hivatalosan is megjelent, a belügyminiszter dr. Csáky Sándort Pestszenterzsébet városához tanácsnokká kinevezte. Debrecen városát nagy vesz-

ség éri Csáky Sándor dr. eltávozásával. Itt eltöltött hosszú szolgálati ideje alatt mintaképe volt a kiváló vezető tisztviselőnek és munkájával mindenki szeretetét és megbecsülését érdemelte ki. Másrészt, amikor távozásán sajnálkoztunk, tanácsnoki kinevezését örömmel vésztük tudomásul.

Meghalt Illés József egyetemi tanár

Budapest, január 19. A Budapesti Értesítő jelenti: Illés József dr. egyetemi tanár, volt országgyűlési képviselő szerdán délután Budapesten 73 éves korában meghalt. 1870-ben született Huszton. A budapesti egyetemre 1902-ben hívták meg a magyar alkotmány és jogtörténet tanárául. 1913-ban a nem-

zeti munkapárt programjával Huszton képviselőnek választották és azóta több ízben tagja volt a képviselőháznak. Mint a ruthén ügyek szakértője, tagja volt a magyar béke delegációknak is. Halálával nagy veszteség érte a magyar tudományos életet.

Clark tábornok minden áron döntést akar kicsikarni

Berlin, január 19. Interinf. a délszláv hadszíntérről:

A tyrrhéni-tenger partján folyó harcok rövid idő alatt nagy heveségűvé fokozódtak. Clark tábornok hadműveletéből megállapítható, hogy keleten egyetlen nekirugaszkodással a Guarigliano, illetve a partvidék felől indítandó harapófogó mozdulattal körül akarták zárni Minturnot. A harcavetett földterőket azonban a német csapatok feltartóztatták, úgyhogy azok érzékeny veszteségek után

kénytelenek voltak magukat beadni. Ujabb meg újabb inváziós kötelekek szakadatlan felvonulásától arra lehet következtetni, hogy Clark mindenáron kicsikarni a győzelmet.

Az arcvonal középső szakaszáról érkező jelentések szerint az inváziós csapatok Castal San Vincensotól nyugatra három ízben kíséreltek meg támadást a német helyi állások ellen. A német csapatok meghiusították ezeket a kísérleteket. (MTI)

A szovjet-lengyel ügy német megvilágításban

Berlin, január 19. Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: Berlinben továbbra is nagy érdeklődéssel kísérik a lengyel-szovjet viszály fejleményeit a Pravda tájékoztatásával kapcsolatban. Berlini politikai körök figyelemmel kísérik min-

denekelőtt az egybehangzó vezérlést az angolszász országokban és a semleges külföldön is, hogy t. i. Sztalin ezzel az ügygel egyszersmindenkorra kifejezésre akarta juttatni, hogy a lengyel kérdés rendezése kizárólag szovjet ügy. (MTI)

A Szovjet súlyos veszteségei miatt kénytelen állandó átcsoportosításokat végezni

Berlin, január 19. Interinf. jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: A keleti hadszíntér egész déli szakaszán egyelőre megakadt a szovjet téli támadó hadjárata, amely a bolsevistáknak 4000 páncélos, 1800 löveg és kezeken 500 repülőgéppel meglátottakban s sebesültekben számtalan hadosztályt kitevő emberanyagába került. Amennyire a hadszíntér északi szárnyán folyó harcokat a szovjet támadás első napja után meg lehet ítélni, a bolsevisták három súlypontra: Oranienbaum vidékére, a leningrádi arcvonalszakasz déli részén és az Ilmen-tótotól északra azon fáradoznak, hogy támadósaikat új erők szakadatlan harcavetésével előbbre vigyék és így még a legsúlyosabb áldozatok árán is útát törjenek a balti államokba.

Az Ilmen-tótotól északra folyó hadműveletek során különösen súlyos harcokra került sor Novgorodtól északra, ahol a német

csapatok a szovjet túlsúlyának nyomása alatt kénytelenek voltak néhány kilométerrel hátrább fekvő új állásokba visszavonulni. Leningrádnál és Oranienbaumtól délre a Szovjetnek máris olyan súlyos veszteségei vannak, hogy a szovjet hadvezetőség kénytelen volt támadó kötelekeket olyan csapatokkal kiegészíteni, amelyek még nemrég délebbre fekvő arcvonalszakaszon harcoltak.

A Szovjetnek mindkét szakaszon sikerült néhány helyen a német állások közé betörnie, a német csapatok a betörési helyeket súlyos harcok után egyrészt elrekesztették, másrészt pedig ellenlélekkel visszavetették az ellenséget. Az előbb említett harcokkal vannak összefüggésben azok az előretörések is, amelyekkel a bolsevisták Nevel vidékén kísérleteznek. Itt lefolyt harcokban a német gránátos egységek súlyos veszteségeket okoztak a támadó oroszoknak. (MTI)

Csokonai Színház
Tel.: 25-45. Igazgató: B. Unger
siván. Előadások d. u. fél 4 este fél 7 órakor

Csütörtökön A) bérletben és a következő napokon

Romeo és Julia

Shakespeare remekműve újszerű rendezésben és kiállításban.

Hungaria Filmszínház
Ma először!
Nagy Kató főszereplésével

Lángoló hiataltság

Szereplők: Jules Berry, Geirges Rigaud.
Előadások: 5 és 7 órakor.

Meteor mozgó műsora
Csütörtökön: 5 és 7 órakor utóljára!
Általános közkivánatra!

A kirchfeldi pap

Péntektől:
A HALÁLOS CSÖK (Karád)

Apollo filmszínház
Pénteken utóljára:

MAKACS KATA

A brilliánus új magyar vígjáték.
Buttykay Emny, Hajmácssy és Mihályffy főszereplésével.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Viaszszínház
Ma 5 és 7 órakor a különleges, jeblincselő, pazar kiállítás magyar filmekkel:

Lejtőn

Össz.: Szilágyi Szabó Eszter Greguss, Timár, Fáy Béla.

Dr. Kerék Mihály országos szociális felügyelő nyilatkozata az ONCSA hatalmas méretű debreceni és hajdumegyei földbirtok-politikai tevékenységéről

Némethy Ferenc lett Debrecen és Hajdu megye szociális felügyelője

Tegnap Debrecenben járt dr. Kerék Mihály országos szociális felügyelő, aki Debrecen és Hajdu vármegye Országos Nép és Csatlóvédelmi Alap ügyeinek vezetője volt eddig. A földkérdés kiváló szakértője ugyanis most magasabb beosztást nyert az ONCSA központi vezetésében. A szociális felügyelő-séget a kívánalmának megfelelően átszervezték, a felügyelők egyrésze csak kerületi munkakörben, a másik része országos munkakörben működik a jövőben. Az országot 10 kerületre osztották, mindegyik élén egy szociális felügyelő áll, aki a kerület székhelyén lakik. Ugyanekkor a központban négy felügyelő marad, aki a fontosabb országos ügyeket intézik, mint emilyen a földkérdés, a gyermekvédelem, szőjtő és propaganda. Dr. Kerék Mihály munkaköre a földkérdésre és az árvás akció lebonyolítására terjed. Erőteljes ez a választás, hiszen dr. Kerék Mihály szociális felügyelő eddigi munkásságának tengelyében a földkérdés állt s igen sok kiemelkedő szakmunkája, szakcikke jelent meg ebben a vonatkozásban. Debrecen és Hajdu vármegye szociális tevékenységének felügyeletével Némethy Ferencet bízták meg ideiglenesen, aki emellett eddigi működési területét Bihar és Szabolcs megyében is megtartja.

Dr. Kerék Mihály országos szociális felügyelő debreceni tartózkodása alatt beható megbeszélést folytatott dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel, Rásó István alispánnal, dr. Herpály Gábor főelöljáróval, megyei szociális előadóval, dr. Vadász Sándor városi szociális ügyosztály vezetővel, dr. László Sándorral a vármegyei, dr. Kertész Kálmánnal a városi Közlölet Szövetkezet igazgatójával, dr. Csűrös Zoltánnal és Gera Károlival szociális gondozókkal.

A debreceni tanyai telepítés

A Debreceni Újság—Hajdubölc munkatársának alkalmat volt beszélni dr. Kerék Mihály szociális felügyelővel, aki igen érdekes dolgokat mondott a városi és vármegyei Közlölet Szövetkezet munkájáról.

Mindenekelőtt kérdést intéztünk a kiváló és értelmes munkásságú felügyelőhöz az irányban, hogy újabb beosztása megszakítja-e a kapcsolatokat Debrecen és Hajdu megyével?

— Kapcsolatom a megyével és várossal nem szakadt meg, — mondotta — mert a Közlölet Szövetkezetben nagy szerep jutott a földbirtokpolitikai kérdéseknek. Ebben a minőségben gyakran leszek itt és fentartom az érintkezést Debrecen és Hajdu megyével.

A debreceni és hajdumegyei földbirtokpolitika tevékenységéről beszélt ezután dr. Kerék Mihály.

— Debrecenben évek óta kezdeményezés: a tanyai telepítés. 1941-ben indult el ez a munka, amikor a Közlölet Szövetkezet Szepesen, Ebesen és Apafaján megkapta az Eszenyi, Bleyer és Richter-féle birtokokat. Ezeket kis haszonbérleti gazdaságokká létesítettünk. Összesen 50 sokgyermekes családot választottunk ki a gazdasági eselődök, dohánykertészek és napszamosok köréből, s ezek részére 10—12—15—20 holdas kishaszonbérleti gazdaságot alakítottunk. Ezekre a kishaszonbérletekre tanyákat épített a Közlölet szövetkezet hat jószágra való istállóval és támogatást nyújtott egyéb melléképületek felépítésére. Ez az építkezés a múlt

év őszén befejeződött. A 4250 1943-as számú kormányrendelet szerint ezek közösen a kishaszonbérleti tulajdonába kerülnek.

— Az első év eredményeivel meg lehetünk elégedve, noha a termés, különösen a tengeriben gyengén sikerült, mégis megállapíthatjuk, hogy a kishasznók a Közlölet Szövetkezet további támogatásával máris megöröszödtek és a boldogulás útjára lép-

Központi gazdaság a Szepesen

— A kishasznók a Közlölet Szövetkezet állandó gondozása és irányítása alatt állanak. Szövetkezetünknek van egy 182 holdas központi gazdasága a Szepesen, közvetlenül egyik kishasznóbirtok mellett. Ennek gazdasági intézője, Balogh Mihály gazdasági előjáró egyszersmind a telepések felügyeletét és irányítását is ellátja. A központi gazdaságban traktor van, amely a szükséghez mérten kisegíti azokat a kishasznókat, akiknél a munka megterjedt. Ez a központi gazdaság látja el megfelelő minőségű tenyészállatokkal, törzskönyvezett tehennel, mangalicákkal, sertésekkel a kishasznókat. Ugyanitt berendeztünk egy gazdaköri helyisé-

get, melyben könyvtár, rádió van, s ahol a kishasznók, gazdasági eselődök összegyűlnek megbeszélésre, szakvitára a szövetkezet igazgatója, dr. Kertész Kálmán és Balogh Mihály gazdasági előjáró vezetésével.

— A Szövetkezet háromhónapos gazdasági tanfolyamot rendezett a kishasznók részére. A tanfolyam előadásai most folynak, s néhány hét múlva hallgatói ezüstkalásos igazolást kapnak. További képzésük, elméleti és gyakorlati oktatásuk ezzel nem szűnik meg. Közösen minden remény meg van arra, hogy a tanyai telepések gazdasága minden tekintetben megfelel hivatásának.

90 egyholdas gyümölcsös Hajdusámsonban

A hajdumegyei földbirtokpolitikai munkáról kérdeztük ezután dr. Kerék Mihályt.

— Hajdusámsonban körülbelül 90 egyholdas gyümölcsösök állnak a telepítési helyeken. Mindegyiken egy-egy lakóház is épült. Eddig 40 ház készült el. Szövetkezetünk terve, hogy amennyiben anyagi fedezet rendelkezésre áll, a még hátralévő 50-et is megépítik. A sokgyermekes családoknak juttatott egyholdnak látszólag nem nagy területek, viszont ha a 70-72 nemes almafa, amelyek igen szépen fejlődnek, termővé lesznek, az ott élő családok majdnem teljes megélhetést biztosítják, különösen ha tekintetbe vesszük a köztes termelést a baromfitenyésztést, valamint a kiskertgazdaságok hozamát. Min-

den juttatásban részesített ugyanis külön kapott még a telepek mellyebb fekvésű részén kerti gazdálkodásra alkalmas földet is, ahol zöldség-szükségletét megtermelheti. Bizonyos, hogy néhány esztendő múlva az a fűzőhomok-domb, amely azelőtt alig termelt valamit virágzó gyümölcsös-terrévé válik, kilencven sokgyermekes családnak nyújt tisztességes megélhetést és biztosítja szociális felkészülését. Természetesen a Szövetkezet ezen a helyen sem hagyja magára a kishasznókat, szakképzett kertészt alkalmaz, aki gondosan felügyel a gyümölcsfák ápolására, az egyszerű gazdálkodásra és a juttatásban részesítetteknek minden ügyeshajos dolgaikban rendelkezésre áll.

750 pengőért gyümölcsös

— A Szövetkezet ezen kezdeményezésének különös előnye, hogy a juttatóknak rendkívül kedvező feltételek mellett jutottak földhöz, mert az ingatlanokat a Közlölet Szövetkezet a legjobb időben rendkívül olcsó áron vásárolta meg, s a gyümölcs-telepítés költsége is a szövetkezet igazgató ügyessége folytán mérsékelte, úgyhogy egy hold gyümölcsös körülbelül 750 pengőért áron jutott a sokgyermekes családok birtokába.

— A Közlölet Szövetkezet Hajdusámsonban és Kabán faluközt is létesített, hogy egyrészt a szövetkezet

tagjainak, szegénysorsú sokgyermekes családoknak gyümölcsfásztékességét kielégítse, másrészt a vármegyei gyümölcstermelés fejlődését is előmozdítsa.

— A Közlölet Szövetkezet igyekszik a most folyamatban lévő birtokpolitikai tevékenységbe bekapcsolódni. Így Tiszacsegén egy közel 500 holdas birtokon 25 sokgyermekes családot juttatott kishaszonbérletre. Ugyanitt igyekszik megszerezni egy 80 holdas tiszaparti földet, amelynek felhasználásával nagyszabású háziipar alapjait vehi meg.

Elismerés dr. László Sándornak és dr. Kertész Kálmánnak

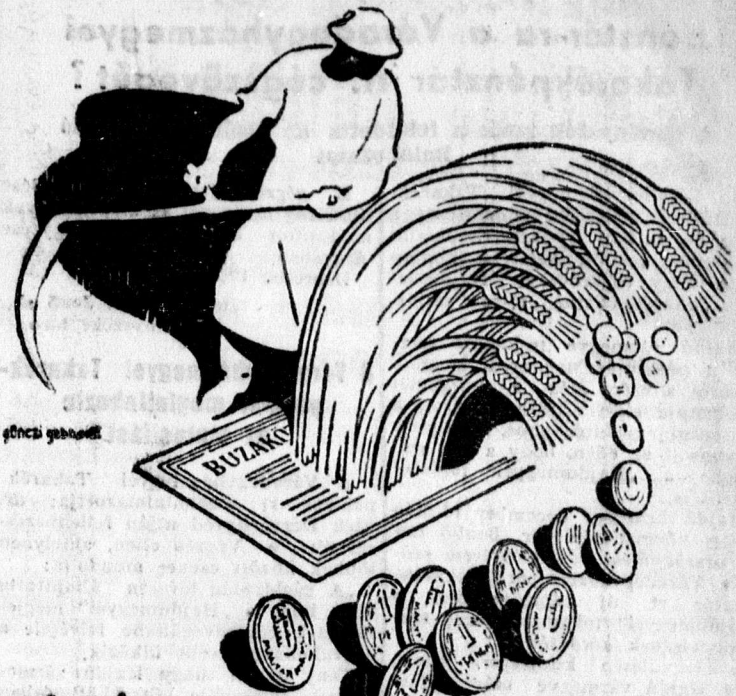
— A városi és vármegyei Közlölet Szövetkezet tevékenységének fejlődése a legjobb úton halad. Ennek az a magyarázata, — mondotta dr. Kerék Mihály — hogy mindkét szövetkezet vezetése igen jó kezében van, a szövetkezet elnökei és igazgatói teljes mértékben átérték a szociális haladás szükségességét, minden életrevaló kezdeményezést örömmel fogadnak. A vármegyei szövetkezet igazgatója, dr. László Sándor valamint a debreceni szövetkezet igazgatója, dr. Kertész Kálmán nagy buzgalommal és hozzáértéssel dolgoznak a szövetkezet célkitűzéseinek megvalósításán. Bár a háborús nehézségek miatt az építési tevékeny-

ség előreláthatóan lényegesen csökken, a szövetkezetek vezetőinek előrelátása az építőanyag beszerzése terén mégis lehetőséget nyújt arra, hogy ebben az évben is számos sokgyermekes család részére kertes családi házakat építsünk.

Befejezésül még az országos viszonylatú birtokpolitikai munkáról beszéltünk.

— A Közlölet Szövetkezetek most bekapcsolódnak a 4250-es rendelet végrehajtási munkájába és olyan esetekben amikor szegénysorsú sokgyermekes családok földbőljuttatása csupán az anyagokon múlik, a vételár hitelezésével, a szükséges élő és holt felszerelések juttatásával stb.

A BUZA A MAGYAR FÖLD ARANYA

VÁSÁROLJON BUZAKÖTVÉNYT!

nek a legszegényebb földműves családok megsegítésére. Valószínűleg Hajdu megye területén is módjára lesz a Szövetkezetnek a most folyamatban lévő birtokpolitikai tevékenységbe sorsára máris felvette a kapcsolatokat a tárgyaló bizottság vezetőjével. Ezeket mondotta dr. Kerék Mihály országos szociális felügyelő.

Hétfőn ülést tart a képviselőház

Budapest, január 19. A Magyar Távirati Iroda jelent: Illetékes helyről vett értesülés szerint a képviselőház január 24-én, hétfőn déli 12 órakor a felsőház üzenetének átvételére előjából ülést tart.

Megay Károlyt börgazdálkodási kormánybiztossá nevezték ki

Budapest, január 19. A hivatalos lap csütörtöki száma közli a m. kir. minisztérium rendeletét a börgazdálkodási kormánybiztossá nevezéséről. A határozatból álló rendeletben a kormány a honvédség és a polgári lakosság börtári cikkeivel való ellátásának megszervezését, továbbá a börgazdálkodásra vonatkozó jogszabályok és kormányhatósági intézkedések végrehajtásának biztosítását a m. kir. minisztérium kormánybiztos (börgazdálkodási kormánybiztos) hatáskörébe utalja. A kormánybiztos a m. kir. közellátásügyi miniszter felügyelete alatt működik.

A kormánybiztos feladata:

a) A nyersbőr és a börtárártáshoz szükséges ügynevezett segédanyagok összegyűjtésének irányítása és az említett anyagokkal foglalkozó kereskedők, iparosok és más szervek ellenőrzése.

b) A nyersbörtöknek és a börtárártáshoz szükséges segédanyagoknak a nyersbörtök kidolgozó üzemek közötti szétosztása, a börtárártásnak a szükségeslethez igazodó irányítása és ellenőrzése.

c) A kidolgozó börtök felhasználása, vonatkozó gazdálkodási terv megállapítása, ehhez képest a börtöknek a börtári üzemek közötti szétosztása, feldolgozásuknak a szükségeslethez igazodó irányítása és ellen-

őrzése.

d) A börtári melléktermékek — (húslás, szőr, sörte, szarv, szarv, mindennemű börtárladék) összegyűjtése, a kidolgozó és feldolgozó üzemek közötti szétosztása, mindennek a gyűjtési, kereskedelmi és ipari tevékenységnek szükséges irányítása és ellenőrzése.

e) A közellátási és egyéb szükséglet megállapítása a szükséglet lehető kielégítése végett, a börtári termékek megfelelő elosztása, a fogyasztói és más szükségletek kielégítésére való szétosztásának megszervezése és ellenőrzése.

A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

A m. kir. minisztérium a börgazdálkodási kormánybiztossá nevezte ki Megay Károly országos kormánybiztos kinevezése nemcsak szakmai körökben, de a magyar nemzeti társadalom minden rétegében ószinte örömet kelt. Megay évek óta áll a Börtári Központ élén s kiválóan ismeri a szakma minden ügyét s így keresve sem lehetett alkalmasabb férfit megjelölni a börgazdálkodási kormánybiztossá nevezésére és sok hozzájárulást nyújtott a börtári ügyek tisztázására.

KÖZGAZDASÁG

Változtathatja-e a Hajdúmegyei Takarékpénztár-ra a Váradegyházmegyei Takarékpénztár rt. cégszövegét?

A törvényszék tanácsa feloldotta az elsőfokú elutasító határozatot

A Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. debreceni pénztárát a múlt év október 17-ikén rendkívüli közgyűlés tartott, amelyen kimondta, hogy cégszövegét Hajdúmegyei Takarékpénztár Rt-re változtatja.

Hajdú vármegye tudomást szerzett a pénztárének erről a szándékáról s ezért még a közgyűlés határmegyei elöljárókat intézett a debreceni cégbírósághoz, amelyben tárgyalta az eljárást, hogy a cég szövegébe a „Hajdúmegyei” szót beiktassa.

Hajdú vármegye december 14-ikén tartott közgyűlésén dr. Benkó Lajos országgyűlési képviselő tette szóvá a Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. új cégszövegében a „Hajdúmegyei” szót tervezett szerepeltetésének kérdését.

A közgyűlésen kifejezésre jutott, hogy Hajdú vármegye már lépéseket tett ebben az ügyben.

A Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. az október 16-17-ikén tartott rendkívüli közgyűlésén megindította a törvényes eljárást, hogy a közgyűlés névváltoztató határozatának érvényét szerezzen s október 24-ikén beadványt intézett a debreceni cégbírósághoz, amelyben a rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve alapján kérte, hogy a cégszövegnek Hajdúmegyei Takarékpénztár Rt-re való változtatására vonatkozó határozatát hagyja jóvá.

A cégbíróság első fokon megsemmisítette a határozatot

A debreceni cégbíróság — első fokon — november 27-ikén foglalkozott a Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. cégszövegváltoztatási ügyével s ebben az alábbi végzést hozta:

A Váradegyházmegyei Takarékpénztár 1943. október 17-én tartott rendkívüli közgyűlésén azt a határozatot hozta, melyek cégszövegét Hajdúmegyei Takarékpénztár Rt-re változtatja át.

Még az említett közgyűlés határmegyei elöljárókat intézte a cégbírósághoz s abban tiltakozott az ellen, hogy nevezett Rt. cégszövegében a „Hajdúmegyei” szót beiktassa.

Ezen átiratból kitűnően a Rt. Hajdú vármegyevel szembeni jogszabály, melyek a kereskedő cégeknek oly todatokat használniuk, amelyek a tényleges üzleti viszonyoknak megfelelnek.

Már pedig a cégbíróság felismerése szerint a cégszövegbe felvételre került „Hajdúmegyei” szóval egyrészt arra utal, hogy az Rt. az egész Hajdú vármegye gazdasági életére kiható tevékenységet fejt ki; másrészt pedig, hogy a vármegyevel valamilyen formában összeköttetésben áll.

Mint ahogy azonban a részvénytársaságok, illetve annak tevékenységi körét érintően az említett tényközlmények egyik sem állapítható meg, a felvételre kívánt todat nyilván a cégbíróság elvébe ütközik, mert annak folytán a közönség nagyobb anyagi tőkét és több erkölcsi erőt tételez fel a részvénytársaságnál, mint amennyivel az tényleg rendelkezik.

A felhozott okokból tehát a kir. törvényszék megsemmisítette a cégszöveg megváltoztatására vonatkozó határozatot, egyben elutasította az új cégszöveg bejegyzésére irányuló kérelmet.

E végzés jogerőre emelkedése után fog határozni az alapszabályok módosított 5. §-ának bejegyzése tárgyában.

Debrecen 1943. nov. 27.

Dr. Rusznák Jenő sk. törvényszéki bíró.

A Váradegyházmegyei Takarékpénztár megfellebbezte az elutasítást

A Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. meghatalmazottja: dr. Elek Dezső ügyvéd útján fellebbezést tett a Végzés ellen, amelyben többek között ezeket mondta: „A cégbíróság tévesen állapította meg, hogy a „Hajdúmegyei” megjelölésnek cégszövegünkbe felvétele a cégvalóság elvébe ütközik.

Tény ugyan, hogy Hajdú vármegyevel szemfellel összeköttetésben nem állunk, még kevésbé vagyunk annak hivatalos szerve, a „Hajdúmegyei” megjelölésnek a cégszövegbe való felvétele azonban nem jelent semmiféle ilyen tényre való utalást. Ilyen utalást jelentene, ha cégszövegünkbe „Hajdúmegyei Vármegyei”, „Hajdúmegyei Megyei” vagy egyszerűen csak „Vármegyei” vagy „Megyei” megjelölést vennénk fel.

Az általunk felvett szándékolt „Hajdúmegyei” megjelölés azonban minden kétséget kizáróan tisztán és világosan csak annak a ténynek a megjelölésére szolgál, hogy társaságunk telephelye Hajdúvárosban fekszik és üzleti tevékenységünk főleg e megye területén fejtjük ki. E tények pedig a vaóságunk megfelelnek.

Egyébként a Hajdú vármegyei telephellyel bíró társaságok egész sora használja és használta jogszabályon, minden kifogás nélkül ezt a megjelölést, anélkül hogy ezt a cégbíróság vagy bárki is kifogásolta volna, avagy az bármikor is a legcélszerűbb félreértésre vagy megérvényesítésre okot szolgáltatott volna. Erre példákat sorol fel.

A törvényszék tanácsa új határozatához utasította a cégbíróságot

A kir. törvényszék cégügyekben alakított tanácsa tárgyalta a fellebbezést s december 24-ikén Ct. 597—1943 III. szám alatt az alábbi végzést hozta:

„A kir. törvényszék tanácsa a megáradott végzést feloldja és az egyesbíró arra utasítja, hogy annak megállapítása után, hogy a cég Debrecen város területén kívül Hajdúvárosban lakó ügyfelekkel bonyolítja le üzletét, a cégszöveg megváltoztatására vonatkozó közgyűlési határozatot bejegyzése kérdésében újabb határozatot hozzon.

Indokolás:

A Váradegyházmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság debreceni bejegyzése 1943. évi október 17. napján tartott rendkívüli közgyűlésén az alapszabályoknak a cégszövegét meghatározó 1. §-a módosításával a cégszövegnek „Hajdúmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság”-ra való változtatását határozta el.

A módosított cégszövegben a „Hajdúmegyei” szót egyrészt az utasítja, hogy a részvénytársaság székhelye ezen megyében fekszik, másfelől pedig, hogy üzleti tevékenységét a vármegye jelentős területére kiterjeszti. Ez a todat magában véve nem utal arra, hogy a cég a vármegyei hatóságokkal valame-

lyes kapcsolatban állana, sem pedig nagyobb tőkét és több erkölcsi erőt nem tüntet fel.

Az alapszabályok 1. §-ának változtatlan második bekezdése szerint a cég székhelye Debrecen s így ebben a vonatkozásban a kifogásolt todat a cégbíróság elvét nem sérti.

Nem találta azonban a kir. törvényszék tanácsa a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatónak az előterjesztésben foglalt azon előadást, hogy a cég Debrecen városán kívül Hajdú vármegye területén is üzleti tevékenységet fejt ki.

Mint ahogy pedig ez a körülmény lényeges annak elbírálásánál, hogy a bejegyzést kért todat a cégvalóság elvét nem sérti-e, a kir. törvényszék tanácsa az egyes bíróknak a cégszöveg megváltoztatás közgyűlési határozatát megsemmisítő végzését — annak megjegyzésével, hogy ha a bejegyzés akadályba ütköznék, a megsemmisítésnek helye egyedül ezen okból abban az esetben sem lehetne — feloldotta és ezen körülménynek alkalmas módon (pl. keresk. kamarai bizonyítvány beiktatása útján) való tisztázása után az egyesbíró új határozathozatalra utasította.

Ezek után a cégbíróság december 30-ikán kelt Végzésével felhívta az érdekelteket, hogy a jelzett kamarai bizonyítványt 15 nap alatt terjeszték be.

A körülbéli nyolcvan tagot számláló kerékgyártó és kocsi gyártó szakosztály tegnap délután tisztújító ülést tartott a Szabó József utcában, amelyen az ipartestület vezetősége részéről Lechner Lajos jegyző vett részt, az ülésen szép számmal vettek részt a tagok, köztük Szabó József a szakosztály huszonnyolc éven át volt elnöke most örökös díszelnöke, továbbá: Molnár Imre, Sándor Lajos, Terdik Mihály, Kozák János, Molnár István, özv. Kovács János, özv. Gyulai Mihály, Sebestyén Gyula, Rábai László, Oláh Zsigmond, Kovács Bertalan, Kleiber Zsigmond, Németh Viktor, Kiss János, Kripkó József, Tóth Kálmán, Kripkó Kálmán, Vadon István, Kutassy János, Báncs Sándor, Szathmáry József (Józsa) és mások.

Kripkó Ferenc a szakosztály érdekes elnöke, igaz magyar szeretettel beszámolt a megjelentek s rövid beszámolót adott a múlt évről. Összesen hét szakosztályi ülést tartottak, amelyek elég népszerűek voltak. Örömmel látja, hogy a tagok felismerik azt a nagy igazságot, hogy összetartásban van az erő. Kéri, hogy ezt az egymáshoz való jó viszonyt tartsák fenn a jövőben is, mert hiszen rá lesznek utalva, hogy egymás kezét megfogják s majd az átmeneti időkben is egymást segítsék. Az elnökség egész évi működése jóformán abban merült ki, hogy anyagot kutasson fel, biztosítson, a kitalálásnak utána járjon. Ha az eredmény nem volt olyan, mint szeretett volna, mégis belenyugodnak abba, hogy vannak most olyan elsődleges hazafias célok, amelyek a polgárság igényét megérik. Beadványt intéztek a városnak, amelyben 360 köbméter műfát kérnek a kerékgyártók és harminc öltöztető a kocsi gyártók részére. Fontos volna, hogy a faanyagot már most megkaphatnák s így annak feldolgozását előkészíthessék. Minden törekvésük ugyanis az, hogy a nyári nagy dolog időben a mezőgazdaságnak fennakadása ne legyen.

A debreceni kerékgyártó- és kocsi gyártó szakosztály lelkes egyhangúsággal megejtette a tisztújítást

Ujra Kripkó Ferencet választották meg elnöké

A Kripkó Ferenc elnök lelkes, komoly szavai a legteljesebb viszhangra találtak a szakosztály tagjainál s az a kitűnő szellem, amelyben Kripkó Ferenc elnök a szakosztályt vezet, örvendetesen nyilatkozott meg abban, a felemelő egyhangúsággal és amellyel a tisztújítást megejtették.

TELJES EGYETÉRTÉSSEL MEGVALASZTJAK AZ ÚJ TISZTIKART

Miután a tisztikar mandátuma lejárt, Kripkó Ferenc elnök mindnyájuk nevében köszönetet mondott a bizalomért. Ezután Lechner Lajos ipartestületi jegyző felhívta a tagokat az új tisztikar megválasztására, amely mindvégig teljes egyetértéssel folyt le. A régi tagok közül jóformán csak azok nem maradtak meg tisztviselőként, akiket betegségük gátol ennek ellátásában.

Az új tisztikar így alakult meg: Elnök: Kripkó Ferenc; alelnök: Kripkó Kálmán, jegyzők: Molnár János, Rábai László, pénztárnok: Vadon István, pénztári ellenőrk: Kripkó József, Ladányi Pál, széki és műhelyellenőrk: Molnár János, Békési Lajos, Steiner Béla, Haraszti Sándor, Rábai László; választmányi tagok: Kripkó József, Molnár János, Békési Lajos, Horváth István, Kozák János, Sebestyén Gyula, az Iparos Kör közgyűlésébe kiküldöttek: Molnár János, Molnár István, érdekvépviseleti csoportba kiküldött: Kripkó József; a kerékgyártó tanonc vizsgálóbizottság elnöke: Kozák József, alelnök: Kripkó József, tagok: Kutassy János, Rábai László, Molnár János, Sebestyén Gyula, a kocsi gyártó tanoncvizsgáló bizottság: elnök: Kripkó Ferenc, alelnök: dr. Riesz Kálmán, tagok: Oláh Zsigmond, Kozák János, Kleiber Zsigmond.

Kripkó Ferenc már hat évet töltött el már az elnöki tisztségben s az ő nagy tapasztalatokkal rendelkező agilis egyénisége teljes garancia a szakosztály további példás működésére.

A kamarai igazolás

A Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. igazgatósága benyújtotta az 1104—1944 szám alatt kelt alábbi „Kamarai igazolás”-t:

Alulírott kerületi kereskedelmi és iparkamara közvetlen tudomása alapján hivatalosan igazolja, hogy a Váradegyházmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság debreceni bejegyzett cég, amely iparigazolványát: „Kölcsönnyújtás, tőkegyűjtés és kamatoztatás” tevékenységére F. 85—1010 ipl. sz. a 1910. december 24-én nyert, Debrecen városán kívül Hajdú vármegyében lakó ügyfelekkel is állandóan bonyolítja le üzleteket.

A cég azon törekvését, hogy elnevezését „Hajdúmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság”-ra változtassa, működési területét figyelembe véve, teljes mértékben indokoltnak tartjuk s ezen kérelmének teljesítését javasoljuk.

Ezt a bizonyítványt a fennnevezett cég részére a cégbíróságnál leendő felhasználás céljára adja ki a Kamara.

Debrecen, 1944. január hó 12. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: dr. Radó Rezső sk. miniszteri biztos, kamarai főtitkár, dr. Harsányi Imre sk. kamarai ügyvezető titkár.

Értesülésünk szerint a cégbíróság még nem hozta meg új határozatát ebben a cégszövegváltoztatási ügyben.

Roosevelt 5 kilót fogyott

Washington, január 19. (Budapest.) Early Stephen Roosevelt elnök titkára közölte, hogy az elnök betegsége miatt 5 kilót lefogyott.

Roosevelt most időnként jobban van, időnként ismét rosszul van, mindazonáltal általános egészségi állapota láthatólag javult. Orvosai óvják a megerőltetéstől.

Az apostoli nuncius mondott szentmisét Szent Margit névnapján

Árpádházi Szent Margit tiszteletére rendezett egyházi ünnepségsorozatban, rendjének templomában, a Szent Domonkos-rend Thököly-utj templomában, a szent magyar királyné nevénapján, szerdán délután 9 órakor Angelo Rotta érsek, apostoli nuncius ünnepi szentmisét pontifikált. A szent misén a katolikus közélet számos egyházi és világi előkelősége vett részt. Evangéliumkor Mihalovics Zsigmond pápai prelátnak, az Actio Catholica országos igazgatójának mondott szentbeszédet.

— Arról az időkeletti, egész nemzetet megrázó küldetésről szövel, — mondotta többek között —, amelyet Szent Margit teljesít magyar hazájával szemben. Kiskorától haláláig tudatosan vállalta, hogy a nemzet engesztelő és vezekelő áldozata legyen. Valahányszor a nemzet életében válságok léptek fel, mindannyiszor megkötözte imáit, önkínzásait és szolgáló szeretetét. Nemzeti küldetés halálával nem fejeződött be, tovább folytatódott a századokon keresztül és a mai veszedelmes és kemény időkben különös jelentőségét nyert. Nemcsak a közbenjárás miatt, melyet szeretet hazájáért a nagy veszélyek idejében bizonyára kétszeresen teljesít a Gondviselés előtt, hanem életpéldája által, merz az igazi öntudatot szerzi a nemzetbe, főképpen annak ifjúságába. Nemzeti szentünk 5. boldogulásunkért áldozat, ifjúságunk tanítómestere.

Az amerikai zsidóbizottság emlekiratát nyújtott át lord Halifax angol nagykövetnek. Az angol kormánytól annak a rendelkezésnek fel függesztését kérik, hogy 1944. március 31-e után zsidók nem vándorolhatnak be többé Palesztinába.

Vendéglősök, korcsmárosok! szükségletüket legolcsóbban

Pótor László bornagykereskedőnél szerezhetik be. Hatvan-u. 35. Telefon 32-71

A búza a magyar „ÉLET”, ha búzakötvényt veszel, életbiztosítást kötsz

Legszébb művészi tervezésű ajándék Papp modell Szent Anna-u. 12. Tel. 89-07.

Nagy részvét mellett temették el dr. nagymuzsalyi Horváth István zilahi járásbíróját Debrecenben

Debrecenben őszinte és mély részvétet váltott ki az a szomorú gyászbir, hogy dr. nagymuzsalyi Horváth István zilahi királyi járásbíró hosszas szenvedés után, 36 éves korában meghalt. Az elhunyt hosszú időn keresztül bíraskodott a debreceni törvényszéken s így fia is itt nevelkedett. A református főgimnáziumot és az egyetemet kitüntetéssel végezte. Diákéveiben minden társadalmi megmozdulásnál ott láttuk.

A jogi doktorátus megszerzése után ő is a bírói pályára lépett és a debreceni királyi ítélőtábla területén fogalmazóskodott. Erdély egyrészenek visszaterése után a nagykarolyi királyi járásbíróvá neveztek ki járásbírónak, majd saját kérésére a zilahi királyi járásbíróvához került.

A pontos és lelkiismeretes bírói tevékenységéről csak szerényen tudták.

A fiatal bíró szervezetét azonban betegség támadta meg. Ekkor hazajött Debrecenben élő szüleihez és itt gyógykezelte magát. Mellhártyagyulladásról kezelték és már annyira a javu-

lás útjára lépett, hogy vissza akart utazni Zilahra, hogy szolgálati helyét elfoglalja.

Közben azonban egy köhögési roham vett rajta erőt és a fiatal bíró felélével a pályája kettőtört, mert szívtrómbózis következtében meghalt.

Dr. nagymuzsalyi Horváth István királyi járásbíró kedden a debreceni Köztemető díszravatalozójából óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A gyászoló családon kívül megjelentek a temetésen dr. Eöry Kálmán, dr. Uray Iván, dr. Osernányi Lajos táblabíró, dr. Szilágyi Antal, a máramaroszi királyi törvényszék elnöke, dr. Eltető Sándor hadbíró-alezredes, dr. Sámy László és dr. Csiki Mészáros Tibor királyi ügyészek, dr. Pokoly László postatanácsos, dr. Ember Ernő gimnáziumi tanár, valamint a nagykarolyi járásbírók küldöttsége és még sokan mások Debrecen város élőköltségéi közül. A temetési szertartás után sokan keresték fel a gyászoló családot részvétnyilvánításokkal.

Margarin-kiosztás

Értesitem a város közönségét, hogy a rendes zsirjegy 1944. január 23-tól január 29-ig terjedő időre szóló 38., ugyiszintén a nehéz testi munkások és terhes, szoptató anyáknak járó pótzsirjegy ugyanezen időre terjedő 38-as számú szelvényére zsir, zsirszalonna és sósszalonna nem szolgáltatható ki, hanem csak margarin és pedig a rendes zsirjegy 38-as számú szelvényére 10 dekagram, a pótzsirjegy 38-as számú szelvényére pedig 4 dekagram. A január 23-tól 29-ig terjedő hétre a

vendéglátó ipari üzemek és intézmények is margarint kapnak.

A Közélelmezési Ügyosztály által kiadott utalványokra, a menyiben azon zsir, vagy zsirnakvaló szalonna van kiutalva, továbbá a körzeti irodák által szabadságos katonák stb. részére kiadott „Rendkívüli jegy zsirra” elnevezésű jegyre azonban a hentes iparos az 1944. január 23-tól január 29-ig terjedő héten is zsir, vagy zsirnakvaló szalonnát köteles kiszolgáltatni. *Polgármester.*

Feltárták a szolnoki vár régi kapuját

A szolnoki plébánia kertjében D. Szabó Ferenc polgármester engedélyével és Chiovin Ferenc festőművész vezetésével hetekkel ezelőtt ásásokat kezdtek és ennek során a régi szolnoki várfal kőalapjainak egy része került felszínre. A várfal feltárása a fővárosban is viszhangra talált, mert nyomokban a helyszíntre utazott Komáromy József archeológus, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Évekkel ezelőtt a Jászmuzeum évkönyvében foglalkoztam a szolnoki várral és ekkor még nem gondoltam, hogy Szolnokon lelkes helybeliek a polgármesterrel az élen egy jelentős helyszíni kutatást kezdeményeztek, mely mindenképpen sikerrel járt. A plébánia kertjében kiásott alaprajzát a Tiszára vezető vízikapu bázisát árulja el, amelyhez vezető épület, vagy bástya-alapzatot is fel lehet ismerni.

— Kétségtelenül jelentős a felfedezés nemcsak szolnoki hanem országos viszonylatban is. A magyar hadtörténelmi tudomány kevés tárgyi emlékre tekint vissza. Ami a föld felszínén maradt, az az idő martaléka lett. Legjobban a föld alatt

lévő dolgok maradtak meg és Szolnokon most az így konzervált történelmi tárgyi emlékek egyik legjelentősebb részlete látott napvilágot.

— A most kiásott vízikapu bázis romjából rekonstruálható a kapu maga is, mely a XVI században már fontos pontja volt az erős szolnoki várnak. A gyér irodalmi adatok hiányában egyelőre azt sejtjük, hogy a vár népe itt járt le a Tiszához. A vízikapu felvonóhidját láncra eresztették le, amely rá feküdt a bázison épített tartógerendára. A vízikapuról Eviha Cselebi török világtutató is megemlékezett. „Iszkele kapu”-nak írta feljegyzéseiben. Mint-hogy szolnoki vár a 16. század derekától a 18. századig különféle átépítést kapott, a további ásások nagyobb történelmi szenzációval is szolgálhatnak.

— A kapuhoz közel állott a török mecsét, mely az ó-vártemplom romjából és alapfalai ra épülhetett. Az a jelentős magaslát, mely a plébánia előtt szabadszeggel is kivehető, sok mindent rejtett magában é tán a jövő szempontjából kedvező, hogy nagyrésztben közterületet képez.

Kétezer pengős fehéreműlöpás

Mióta a fekete-piacon az ócska fehéreműlöpás árá hihetetlen magasba szökkent, egyre több és több fehéreműlöpásról tesznek jelentést a debreceni rendőrségen. Legutóbb Bakó Andrásné, Timár-utca 34. szám alatti lakos tett jelentést a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik lakásukat felnyitották és onnan pongyolát, gyermekruhákat, ágyneműket vittek el 2000 pengő értékben.

A károsult jelentése alapján a rendőrség megindította a nyomozást a tettesek közrekerítésére.

Bab, borsó-elszámolás

Felhívom a bab- és borsó-elosztásban résztvevő kereskedőket, hogy a kenyér- és finomlisztjegy I. és II. számú szelvénye, amelyre babot és borsót szolgáltattak ki, — január hó 15-ével lejárt.

A jegy-szelvényekkel január 21. és 22-én kell elszámolni és pedig 21-én A—K-ig, 22-én a többi kereskedők számolnak. *Polgármester*

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

Vissza kell állítani a Menetjegy iroda előtt a villanyos megállóhelyet!

A lapok értesítik a város közönségét, hogy a Helyi Vasút — elismerjük, megfelelő indokok alapján — több villanyos megállóhelyet megszüntetett.

Nem volt azonban indokolt és feltétlenül reparandum, a Menetjegy-iroda előtti megállóhely megszüntetése, mert azt a legzélesebb közérdek, de azonfelül közlekedési közbiztonság is parancsolja követeli.

Tudvalevő ugyanis, hogy ez a megálló a Fő-utcán, s azonfelül négy utca; a Rákosi Jenő, Deák Ferenc, Hunyady és Piac utcák összefoglalásánál van, egyike a legforgalmasabb fel- és leszálló helyeknek, s idegenforgalmi szempontból sem közömbös a Menetjegy iroda mellőzése — sőt ha eddig nem lett volna — már ezért is meg kellett volna csinálni!

Elmaradásával épp a főtéren több mint félkilométer a két megálló közti távolság — s épp ezért látnunk sok bérlet, — különösen öreg urat, ki e miatt, s hogy ne kelljen annyit gyalogolni, dacára hogy a Városháza felé akart menni, az ellenkező oldalra fordult. Rákosi utcai megállónál felszállt az anélkül is zsúfolt kocsira, s az állomáson keresztül utazott vissza a főtérra! Ez, azt hisszük, a Helyi Vasútnak sem érdeke.

De a közlekedés biztonsága is erősen veszélyeztetve van. Ugyanis a esztótemplomi kanyar miatt a most már sebesen közlekedő villanyos kocsit nem láthatja épp a jobb oldalon közlekedő jármű vezetője — sem a villanyos kálauz a szembejövő járművet, mely lehet nálánál is sebesebb, például autómobil, — s kész a karambol! Ugyanez az eset csaknem mint a Hatvan utcáról a Piac utcára lévő villanyos kocsinál, s itt van is megálló.

Ismerve a Helyi Vasút vezetősége mindenkor szolgálatkész gondolkozását, várjuk a sürgős intézkedést.

BAKÓCZY GABOR
városi bizottsági tag.

*Holdvilágos éjszakán,
micől álmodik a lány?*

Fábián modellház
SVETITS-PALOTA — TELEFON: 37-86

Mire hazatért a munkából, a betörők elhurcolták lakása berendezését

Vakmerő és szinte páratlan betöréses lopás történt tegnap Debrecenben.

Deák János kovácssegéd, Klapka-utca 38. szám alatti lakos egész nap munkahelyén dolgozott. Este, mikor hazatért, kellemetlen meglepetés fogadta. Ismeretlen tettesek valószínűleg alkuleccsal felnyitották lakását, kirakták az utcára a bútorokat, a lakás berendezését, szekérre pakolták az egészet és elvitték. A kár közel kétezer pengő.

A legérdekesebb az egész ügyben, hogy a kirakodást a szomszédok is látták. A betörők azonban, hogy elhárítsanak minden gyanút magukról, hangosan beszélgetni kezdtek, így:

— Slessünk gyerekek, mert Deák Jancsi vár bennünket az új lakásban...

Nem is gondolták tehát a szomszédok, hogy bűncselekmény szemtanúi.

A személyleírás alapján a rendőrség keresi a tetteseket.

Az állam minden körülmények között visszafizeti a búzakötvény árát

Manapság gyakran török a fejüket azok, akik pénzelesleggel rendelkeznek, hogy mire költésük rölös tőkájüket. Sajnos, vannak olyanok, akik — nagyon helytelenül — minden áron szabadulni kívánnak pénzeleslegeiktől s minden lim-lomot felvásárolnak, hogy „árúhoz” jussanak. Persze, az ilyen erőszakolt vásárlások gyenge eredménnyel járnak, mert a pengő elfogy ugyan, de cserébe olyan méregdrága és gyakran teljesen használatlan hüm-mi-humm kerül, amiből aztán csak lom lesz a lakásban, vagy a gazdaságban. A pénz „megmentésének” ez a legügyetlenebb és legkártékonyabb módja.

Azok, akiknek van manapság anynyi pénzüik, hogy a tőkájük több annál, mint amennyi rendes életmód-

jukhoz, vagy műhelyük, üzletük gazdaságuk sima továbbviteléhez szükséges, kétségkívül a legjobban járnak, ha búzakötvényt vásárolnak. Ez az új értékpapír a búzára támaszkodik s épen ezért tökéletes biztonságot nyújt. Az állam ugyanis minden körülmények között visszafizeti azt az összeget, amit a búzakötvény ellenében beszed. Még ha esnek is a búza ára, a kincstár a kötvényeket és a szelvényeket 40 pengős metármázsánkénti áron váltja be. Az évi 3 százalékos kamatozás és a 25 éves törlesztő-terve szerint való visszafizetés feltételei is általában előnyösebbek, de nem vitás, hogy a búzakötvény igazi előnye éppen abban a tényben van, amiről elnevezését kapta: búzára szól.

Mezőgazdasági szakmunkás tanfolyamot rendeznek Debrecenben

A legutóbbi Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarai közgyűlés egyhangúan állást foglalt amellett, hogy a mai időkben, a **mezőgazdaság fejlesztése érdekében kívánatos a mezőgazdasági munkásság továbbképzése is.** — Nem elegendő ugyanis a jelenlegi körülmények között, hogy a mezőgazdasági munkás csak „gép” legyen, hanem neki is át kell érezni a tennivalók szükségességét, tervszerűségét, mert csak így végezhet igazán sikeres munkát. Eppen ezért a mezőgazdasági munkásság és cselekedés képzettségének továbbfejlesztésére a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecenben tanfolyamot rendez, amely február 8-tól február 20-ig tart. A tanfolyam megtartásával kapcsolatos költségek a kamarát terhelik, a kamara gondoskodik az elszállásolásról, étkezésről és ezenkívül megtéríti a tanfolyamon résztvevő hallgatók útiköltségeit is.

A tanfolyamra összesen 20 mezőgazdasági munkást vesznek fel, tehát cselédek egyelőre nem jelentkezhetnek. Célszerű volna, ha a tanfolyamra olyanok jelentkeznek, akik már voltak katonák és családot alapítottak.

Jelentkezni írásban a kamaránál lehet január 24-ig. Jelentkezéskor 10 pengőt kell befizetni, mely összeget a tanfolyamra megérkezés napján a hallgató azonnal visszakap. Azok viszont, akiket felvettek a tanfolyamra és még sem jönnek el arra, elvesztik a befizetett 10 pengőt.

— Bűzbomba a nagyváradi szociáldemokrata pártgyűlésen. A Bihar vármegyei szociáldemokraták legutóbb Nagyváradon pártgyűlést tartottak. A pártgyűlésen a központ is nagy számban képviseltette magát. A terembe ismeretlen tettesek több bűzbombát dobtak.

Minden postahivatalnál jegyezhet búzakötvényt!

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló telemelet, ahol a párti szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznak minden hétköznap délelőtt 9-11 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLETI PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pásznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MHP titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERHÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA

„Arany Angyal” Bánó Andor, Piac utca 50. Telefon: 34-06. — „Remény” Gódy György, Csapó-utca 22. Telefon: 14-21. — „Szent Háromság” Sallay L. Homokkert, Szabo Kálmán-utca 14. Telefon: 17-07. — „Sas” özv. Mandel J. né, Hatvan-u. 56. Telefon: 39-19.

— Az igazságügyi miniszter a debreceni királyi járásbírósnál egy XI-ik fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezető állásra pályázatot hirdet. A pályázati feltételek megtalálhatók a Budapesti Közlöny legutóbbi számában.

— Három finn árva nevelését vállalta el Szatmár vármegye. A most dúló világégésben a testvéri finn nemzet már kétszer vette fel a harcot Oroszországgal és így igen sok gyermek apa nélkül maradt Finnországban. Szatmár vármegye törvényhatóságának kisgyűlése legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy három finn gyermek nevelését vállalja magára és erre a célra 1080 pengőt szavazott meg.

— Felhívás. Az építőmester, kőművesmester, kőműves- és ácspáros, tetőfedő, kőfaragó, ácsmester és vízvezeték-szerelő szakosztályok elnökeit felkérjük, hogy ma délután 1 órakor fontos anyagelosztási ügyben az ipartestület hivatalában jelenjenek meg. Külön meghívásra az ügy sürgőssége miatt nincs lehetőség. Pontos megjelenést kér az Einököszög.

— Bakteriológiai húsvizsgáló laboratórium Szatmáron. A földművelésügyi miniszter a szatmárnémeti vágóhidat bakteriológiai húsvizsgáló állomássá jelölte ki. Ez annyit jelent, hogy laboratóriumi vizsgálat céljából az egész ország területéről lehet húst Szatmárra küldeni.

— Összeverték egy napszámot a Hadházy Zsigmond-telepen. A múlt éjszaka Máté István 26 éves napszámot ismeretlen tettesek megtámadták és alaposan összeverték. Máté fején és lapockáján szenvedett súlyos sérüléseket. A mentők elsősegélynyújtás után beállították a sebészeti klinikára. A vakmerő támadással kapcsolatban a rendőrség megindította a nyomozást.

— Önvédelemből agyonlőtte ittas eselődjét. Máté Ferenc kecskeméti szőlőfelügyelőre éjszaka ittas állapotban rátört gazdasági eselődje és egy székkel le akarta ütni. Máté Ferenc figyelmeztette a gazdasági eselődöt, hogy hagyja el lakását, de az a székkel ütni akart. Az idős ember ekkor a fáról lekapta vadászfegyverét és támadóját habbalötte, aki még a helyszínen meghalt. Az ügyészség megállapította a jogos önvédelmet és a további eljárást megszüntette a szőlőtelepi felügyelővel szemben.

— Farkasok támadtak egy vasutasra Beszterce határában. A szászörvényi domboldalon két farkas megtámadott egy szolgálatba igyekező vasutast. A vasutas lámpájában lévő petróleumot kiöntötte és meggyújtotta. A két vadállat a tüztől megijedt és elszaladt. A vasutast csak leleményessége mentette meg az életnek.

— Ne hagyj nyitva a lakást! Czitrom Zoltánné, Simonffy-utca 53. szám alatti lakos nyitott előszobájába ismeretlen tettes behatolt és onnan 300 pengő értékű ruhaneműt lopott el. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Ágy- és ruhaneműlopás. Suba Bálintné, Ruyter-utca 76. szám alatti lakos lakását ismeretlen tettes álkulcsal felnyitotta és onnan 500 pengő értékű ruhaneműt vitt el. A rendőrség keresi a tettest.

— Kifosztották a záratlan szekrényt. Özvegy Kocsis Jánosné, Rigó-utca 45. szám alatti lakos feljelentést tett a debreceni rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a záratlan szekrényből 120 pengő készpénzt és 300 pengő értékű ruhaneműt ellopt. A nyomozás megindult.

— A kecskeméti némaabál. — Kecskeméten a szegények segélyezésére évek óta némaabál rendeznek. Az idei némaabál megjelent dr. Szász Lajos közéleti és dr. Antal István propagandaminiszter is. Az első számadást most végezték el a gyűjtéssel kapcsolatban. Eddig 1188 borítékban 18.293 pengőt küldtek be a jövendő adakozók.

— Halállal végződött az első mulatozás. Tatárszentgyörgyön napokkal ezelőtt néhány gazdalogény nagy mulatozást rendezett. Az ivást már a kora délutáni órákban megkezdték és annak később este egy tragikus balesetet vetett véget. Dékány György 19 éves gazdalogény először vett részt egy ilyen nagyobb szabású mulatozásban. — Este nagyon rosszul lett, de nem akart alulmaradni az ivásban a többiekkel szemben és tovább ivott. Dékány hirtelen összeesett és anélkül, hogy egy szót is tudott volna szólni, meghalt. Megállapították, hogy a sok alkohol ölte meg.

— Mikszáth sziklabonyai emlékeiről ír igen érdekes úti-cikket a FORRAS folyóirat januári számában Peéry Rezső. A szép tanulmányról irodalmi körökben sokat foglalkoznak. Toldy Ferencről Kozovics Sándor írt tanulmányt, Tóth Árpádról Vidor Miklós, a népi esilagnevek katonamultjáról Dienes Andor. Sok szép elbeszélés, vers, tanulmány, bírálat, hozzászólás van a FORRAS új évfolyamának januári számában. Igen érdekes többek között Papp Viktor cikke a divatos magyarnóta-zongorázásról és különleges érdekességű Trojanoff bolgár költő Kárpáti szél című, magyarvonalozású költeménye.

— Senki sem tett feljelentést. A csendőrség mégis elfogta a tolvajt. A pocsaji csendőrségnek napokkal ezelőtt tudomására jutott, hogy Zs. Balázs János és Zs. Balázs Gyula pocsaji lakosoktól 360 pengőt elloptak. A lopásról senki sem tett feljelentést, de a csendőrség mégis megindította a nyomozást. Ennek során megállapították, hogy Vastagh József 21 éves napszám 10 pengőt kért kölcsön a Balázs-ivérektől. Azok adtak is és a 360 pengőt visszatették a szekrénybe. Vastagh később visszament és a pénzt kivette a szekrényből, majd magával vitte és mulatozni kezdett. A lopásról jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségen.

— Vasport lopott egy rakodómunkás. Dr. Sziklay László Máv tanácsos, raktárfőnök a vasúti nyomozó őrsnél feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki rakodás közben vasport lopott. A csendőrség megindította a nyomozást és ennek során megállapította, hogy a lopást Barta Béla, Hunyadi-utca 12. szám alatti lakó rakodómunkás követte el. Barta kihallgatása során azzal védekezett, hogy az egyik csomag kiszakadt és egy pár csomag vasport zsebreigett, de az egyik vasúti tiszt kétszeri felkérdezése után visszaadta.

— Hol kövejtünk el hibákat a gyümölcsök felkészítésénél? Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikküket közöl még az elraktározott alma betegségeiről, az időjárásról, a háborús melegágyról, a gyümölcsfák meszeléséről, a korai burgonya termesztéséről, a dősebb gyümölcsfák felújításáról, a szőlő téli munkáiról, a gyümölcsfaörzs fagykozta sebeitől, a zöldségmagvak vásárlásáról, a csiperkegombacsira termesztéséről stb. A két színes gyümölcsképet is közöl szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala, — (Budapest, VI., Aréna-út 84-c.) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatónyomozást.

— Állatkínzásért elítéltek egy fuvarost. A debreceni rendőrség mint rendőri büntetőbíró Fröhlinger Mihály fuvarost, Simonffy-utca 35. szám alatti iakost, mert lovát ütlegelte, állatkínzásért 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. A fuvaros az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— Kisiklatták a szegedi kisvonatot. A múlt nap a szegedi alsóutcai kisvonat két óra 30 perces késéssel érkezett be az állomásra. Mint kiderült, ismeretlen tettesek kisiklatták a kisvonatot és ez okozta a nagy késést. Valószínűleg éretlen suhancok köveket raktak a sínre és így siklott ki a vonat. Miután a kisiklatást éjszaka követették el, ha a tettesek kézre kerülnek, statáriális bíróság elé kerülnek. Emberéletben nem esett kár.

— Újabb 75 ítéletet légoitalmi kihágás miatt. A debreceni rendőrség mint kihágási bíróság tegnap ismét 75 debreceni lakost vont felelősségre légoitalmi kihágás miatt, mert nem hajtották végre a légoitalmi rendelkezéseket. A vádlottakat 20-100 pengő pénzbüntetésre ítélték.

— Tovább folyik a kancák fedeztetése. Mint ismeretes, az elmúlt napokban volt a debreceni gazdák kancáinak fedeztetése az állami mentelepen. Mint értesültünk, a környékbeli kancák fedeztetése ma a Kadares csárdánál, holnap pedig a nagyeszerei fedeztető állomásnál megy végbe. A debreceni Gazdasági Egyesület felhívja azoknak a környékbeli gazdáknak figyelmét, akik még kancáikat nem fedezteték, hogy még ma és holnap a fentebb említett helyen fedeztetethetik.

Üzen a front

SZERETETHULLAMHOSSZ

Január 19. Szerda.

Következő honvédelnk megnyugtatták Itthoni szeretettel, hála Istennek a legjobb egészségnek örvendenek. Ezért kéri hozzátartozóikat, ne aggódjanak értük. Arra kéri még őket, minél több lapot és levelet küldjenek rendeltetési helyükre. — Egyébként szerető csókjalkat, megnyugtató üzeneteket s szíves üdvözlőket küldik hozzátartozóiknak:

Ujfehértó: Németh Béla zászlós a Z. 368. tábori postáról szüleinek, feleségének, családjának, sógorának, apósának. A születés- és névnapra szíve melegeiből gratulál.

Baránd: Léval Gyula őrzvezető a Z. 221. tábori postáról szüleinek, ismerőseinek és hozzátartozóinak.

Hajdúszoboszló és Debrecen: Czeglédy Lajos őrzvezető a B. 545. tábori postáról szüleinek, testvéreinek. Örömmel közli, hogy némsokára szabadságra jön.

Debrecen: Kubin András zászlós a B. 471. tábori postáról szüleinek, rokonainak, ismerőseinek.

Hajdúszoboszló: Ujvári László szakaszvezető a K. 690. tábori postáról szüleinek.

Abony: Nagy Ferenc őrzvezető a K. 498. tábori postáról családjának, a Tóth-családnak. — Örömmel közli, hogy rövidesen szabadságra jön.

Hajdúszoboszló: Vass Imre szakaszvezető a K. 582. tábori postáról feleségének, szüleinek. Édesanyja és édesapja névnapjára szívből jövő jókívánságait küldi.

Üzenetelnk közlését holnapi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

— Szélhámos labdarugó játékos. Tamás Albert csikszeregi labdarugó játékos polgári életben egy nagyfakereskedőnél volt alkalmazva s ezen idő alatt a cég nevében 50.000 pengő előleget vett fel az ügyfelektől. A megtévedt futballistát most országosan kőrözik.

— Hőfehérke és a hét törpe mesejátékurk olyan óriási sikert aratott, hogy kénytelenek vagyunk megisméltetni. Még pedig nem egyszer, mint terveztük, hanem kétszer, január 23-án és 30-án délután félnégykor Szappanos utca 16. sz. otthonunkban. Aki nem szereti a túlszűfoltosított és tolongást, az utolsó, január 30-iki előadásunkat nézze meg. Jó helyet kap, kényelmesen szórakozhat! Mindenkint szeretettel vár a Csapó utcai egyházzsűz nőszövetsége.

— Elismervényt adtak a loptott dolgokról. Furfangos betörők járta a múlt nap Bácsföldváron Két gazdálkodónál is betörték, ahonnan rádiót, puskát, töltényt és bakkancsot loptak. Az elloptott dolgokról a betörők szabályszerű nyugtát állítottak ki és otthagyták.

— Húszezer tehén tejének feldolgozására rendezkednek be Gyergyószentmiklóson. A gyergyószentmiklósi tejszövetkezet nagyszabású építkezésre szánta el magát. Az állam támogatásával egy olyan vajgyárat létesítenek, amely képes 20.000 tehén tejét feldolgozni. A gyár létesítéséhez szükséges tőkét üzletreger útján teremtik elő. A gyergyószentmiklósi gazdák példát mutatnak arra, hogy hogyan kell megakadályozni a zsidó kiuzsorázó gazdasági politikát.

Gyászrovat

Hernád: (Heutschy József)

Hosszas szenvedés után, életének 35-ik évében meghalt Hernád (Heutschy) József. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a rom. kat. egyház szertartása szerint ugyanaznap átszállított szeretett bátyja, sógora és sógornője hamvai mellé. Az ergesztelő szentmise-áldozat 24-én, hétfőn reggel 8 órakor lesz a Szent Anna-utcai piébániatemplomban. — Lakás: Kigyó-utca 13. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Szerencsi Szűk Ödön né szül. Jenel Szabó Anikó úrnő temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Varga Lajos né szül. Kun Zsuzsanna 77 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Árpád-tér 9. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Parag Zoltán honvéd 25 éves korában hősihalált halt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Hősök temetőjében. Dankó temetkezés.

Varga Károlyné Tóth Ilona ölete 39-ik évében elhunyt. Temetése Hajdúbágyoson lesz a családi háztól csütörtökön délután 2 órakor református egyházi szertartású imával Debrecenből történt szállítás után. A szállítást Csúrka temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

Nábrádi Júlia 45 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Csapó-utca 28. Temetését Bartha vállalat végzi.

Bzowski Erázmus nyug. Máv. felügyelő 68 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Jókai-utca 46. Temetését Bartha vállalat végzi.

— Megölt a vadászfegyver egy hajtógereket. Kovács Péter dudári lakos fegyvere a körvadászaton csütörtököt mondott. A vadász fegyverét átadta Tóth Lajosnak, hogy javítsa meg. — Mo'ár amikor a fegyverhez hozzányúlt, az elsült és a sörétek Ábrahám József hajtógereket halálra sebeztek.

— Iparos Dalegyet közgyűlése. Az Iparos Dalegyet január 23-án, vasárnap délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlést az Ipari-utca 1. sz. tanácstermében a következő tárgysorozattal: évi jelentés, zárszámadás, számvizsgáló bizottsági jelentés, az 1944. évi költség-előirányzat megtárgyalása, tisztikar választása, esetleges indítványok. Erre a közgyűlésre a tagokat ezúton hívja meg Csősits Lajos elnök.

HÉTFOEN elsőnek közöl minden sporteseményt a Tiszántúli Déli Hírlap.

— Klugrott a robogó vonatból. Hecceg Orbán Gyula kecskeméti cigányt orszákos körözölével alapján napokkal ezelőtt Sátoraljaújhegyen elfogták és Kecskemétre akarták kísérni. A cigány azonban Lajosmizse közelében klugrott a robogó vonatból. A vonatot megállították és a cigány keresésére indultak, de sehol nem találták.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Január 20. csütörtök: Romeo és Júlia A) bérlet.
 Január 21. péntek: Romeo és Júlia B) bérlet.
 Január 22. szombat délután: Udvarolni felesleges. Füléres helyárak.
 Január 22. szombat este: Romeo és Júlia C) bérlet.
 Január 23. vasárnap délután: Romeo és Júlia.
 Január 23. vasárnap este: Romeo és Júlia. Bérletszűnet.
 Január 24. hétfő: Dérnyé. Munkás előadás.
 Január 25. kedd: Fekete Péter Tisztviselőest.
 Január 26. Udvarolni felesleges. Munkáselőadás.
 Január 27. csütörtök: Két kapitány.

RODALMI KAMARASZÍNHÁZ A DÉRNYÉ-MUZEUMBAN:

Január 24. hétfő: Haláltánc.
 Január 25. kedd: Haláltánc.

Pontosan kezdődik a Rómeó és Júlia előadása. A Csokonai Színház igazgatósága közli a közönséggel, hogy a Rómeó és Júlia előadásait pontosan fél 7 órakor kezd, mert a darabot csak így lehet idejében befejezni. A közönség tehát minden körülmények között pontosan foglalja el a helyét.

Borzalmas éhínség Honan tartományban.

Csungkingi jelentés szerint halál és pusztulás fenyegeti Honan tartomány csungkingi ellenőrzés alá tartozó részének lakosságát. A csungkingi kormány minden óvatossággal szemben az éhínség orvosi méreteket öltött és a nagyobb városok közül sok a szörnyes éhínségben elnéptelenedett, az éhezni kényszerült tömegesen menekül.

Kommunista szervezetet leplezik le Bresclában. A köztársasági fasiszta párt Bresclában régóta tevékenykedő széleskörű kommunista szervezet nyomára bukkant. Az megtalált iratok szerint ez a titkos kommunista központi tervszerűen el akarja távolítani mindazokat a vezető: enyiségeket, akik a kommunizmus elleni harc élén állnak. Hat kommunista letartóztatott, ezek kezében volt a titkos szervezet vezetése. A kommunista ellen az államvédelmi rendkívüli különírtóság eljárást indított.

Minden hazafiás kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

Kerék- és patkóutalványok érvényesítése. Az Ipartestület a hozzá beérkezett jelentés folytán már egy ízben felhívta a gazda, fuvaros stb. érdekeltség figyelmét arra, hogy a részére a vaselosztó bizottság által kiadott kerék- és patkóutalványokat haladéktalanul váltsák be. Ennek a felhívásnak ellenére még mindig vannak olyanok, akik a felhívásnak nem tettek eleget és a vasutalványokat zsebükhöz tartják. Az Ipartestület ismételt és nyomatékosan felhívja az érdekelteket, hogy vasutalványaik beváltása érdekében haladéktalanul járjanak el, illetve jelentkezzenek Eötvös utca 18. sz. a. ifj. Varjassy Imre szakosztályi alelnöknél, aki az utalvány ellenében a szükséges vasmenyiség vásárlására jogosító jegyet ki fogja adni. Az az érdekelte, aki a felhívás és figyelemztetés után sem érvényesíti vasutalványát, az kiteszi magát annak a kellemetlen következményeknek, hogy a következő vaselosztásból részesei nem fog a járműve, lova a vasalási munkákat nélkülözni fogja. Az utalványok érvényessége ugyanis a mai nappal lejárt, később beváltani már nem lehet, tehát a rendelkezésre boesított vasanyag egy része felhasználatlan marad, odavész.

Tánciskola

B. Máriássy Magda táncintézetében 20-án haladó tanfolyam kezdődik Péterfia 30.

Felhívás a folyó évre szóló általános kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására

A folyó évi általános kereseti adóra, továbbá a folyó évi jövedelem- és vagyonadóra vonatkozólag legkésőbb folyó évi február hó végéig bevallást kell adni.

I.

1. Az általános kereseti adó kivételére céljára bevallást kell adni azokról a jövedelmekről, melyek a következő forrásokból származnak:

a) az ország területén bárki által folytatott ipari és kereskedelmi üzletről, bányászatról, az ország területén levő márvány-, kő-, kavics-, murva- és földbányáknak, általában a bányatörvény alá nem tartozó bányaterületek anyagának forgalombahozatalából, mesterséges halastavakból, nyílt vagy zárt vizeken folytatott halászatból;

b) az ország területén bárki által folytatott szellemi és bármilyen más hasznosító foglalkozásból;

c) az ország területéről származó s bárki által élvezett járadékokból. Ide tartoznak különösen az életjáradékok, a rokonsági évjáradékok, a tartásdíjak, az özvegyi jog címén kiszolgáltatott életjáradékok, hacsak az utóbbiak nem a férj vagyonának használatára állanak, amely után a jövedelemadón kívül az özvegy egyéb adót is fizet;

d) mindazokból a járadékszerű visszatérő szolgáltatásokból, amelyeknek teljesítése törvényen, bírói ítéleten vagy szerződéssel megállapított, de nem szolgálati viszonyból eredő kötelezettségen alapul;

e) a találmányok és találmányi szabadalmak használatáért, valamint a szerző halála után az örökösökre átszállított szerzői jogért (1921. LIV. tc.) fizetett díjakról;

f) a gyógyszerárak, iparüzletek, bányaművek és egyéb föld-, vagy házadó alá nem eső tárgyak, vagy jogok használatáért járó hasznokból, vagy más szolgáltatásokból a bányaműveléshez szükséges beleegyezésért fizetett szolgáltatásokból (termelési jutalékokból), valamint általában a szolgáltatásért járó használatdíjakból;

g) az örökösök által a szellemi birtok (1896. XXV. tc.) és az ezekhez hasonló természetű birtokok használatáért fizetett évi szolgáltatásokból (fizetett tc. §. 8. a), illetőleg megváltás esetében a váltásdíjra kamatból és az efféle földadó alá nem eső használati jogok (örökösök) után fizetett évi tartozásnak a kamatokra eső részéből;

h) a földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó 1920. XXXVI. tc. 61. §-a alapján alkotott járadéktelekek után fizetett járadékokból;

i) a külföldi munkaadótól származó szolgálati illetményből, vagy munkabérből, ha azt nem valamely itteni pénztár, illetőleg a külföldinek itteni állandó megbízottja fizeti.

2. Általános kereseti adó bevallást azoknak az időzőknek kell adni:

a) akiknek a múltévi általános kereseti adója még nem jögerős és a folyó évi február hó végéig sem válik jögerőssé;

b) akiknek a múltévi általános kereseti adója jögerős ugyan, de a kereseti adóalap a 10,000 P-t eléri, vagy azt meghaladja;

c) akiknek adóalapja új kivétel mellőzésével a következő évre egyébként változatlanul fennmaradó (rögzítendő) lenne, azon esetben, ha kereseti adóalapja valamely évben a 10,000 pengőt túlhaladja, vagy ha ezt az összeget nem haladja túl, de az adóalap a különböző változatlanul fennmaradó adóalappal szemben annak megállapítása óta legalább 50%-kal emelkedett. (Az 50 százalékos különbözetet nem az újonnan megállapítható, hanem a változatlanul fennmaradó adóalap után kell számítani);

d) akiknek jögerős általános kereseti adó alapja nem teljes, hanem csaknem eredménye alapján állapított meg;

e) akik a múlt évben foglalkozásukat megváltoztatták;

f) akik a múlt év folyamán váltak adókötelessékké (új adózók);

g) akiknél az adótartozás helye a múlt év folyamán megváltozott s ennek következtében a folyó évre már nem ott adóztalándók meg, a

hol a múlt évre voltak adóztatva.

3. Nem tartoznak általános kereseti adó bevallást adni:

az előbb I. pont alatt felsorolt jövedelemforrásokból jövedelmét élvező adózók közül:

a) azok, akiknek jögerős megállapított múltévi általános kereseti adó alapja a 10,000 P-t nem érte, vagy meg nem haladta és az I. 2. pont c) bekezdésben fenn nem forognak, abban az esetben, ha a foglalkozás és az adóztatás helye nem változott;

b) azok a jogi személyek, amelyek társulati adót fizetni kötelesek;

c) azok az önálló k-zmüiparosok, akik legfeljebb egy segédt és egy tanoncot, vagy segéd nélkül legfeljebb két tanoncot tartanak.

II.

1. Jövedelem- és vagyonadó bevallási, amennyiben személyes adómentességben nem részesülnek, azoknak a természetes személyeknek, továbbá azoknak a jövedelem- és vagyonadó fizetésére köteles jogi személyeknek kell adni:

a) akiknek a múltévi jövedelemadója, illetőleg vagyonadója még nem jögerős és az a folyó évi február hó végéig sem válik jögerőssé;

b) akiknek a múltévi jövedelemadója és vagyonadója jögerős ugyan, de a jövedelemadóalap a 10,000 P-t vagy a vagyonadóalap a 200,000 P-t eléri, vagy meghaladja;

c) akiknek adóalapja új kivétel mellőzésével a következő évre egyébként változatlanul fennmaradó (rögzítendő) lenne, abban az esetben, ha a jövedelemadó alapja valamely évben a 10,000 pengőt, vagyonadó alapja pedig a 200,000 pengőt túlhaladja, vagy ha ezt az összeget nem haladja ugyan túl, de az adóalap a különböző változatlanul fennmaradó adóalappal szemben, annak megállapítása óta egaább 50%-kal emelkedett (az 50%-os különbözetet nem az újonnan megállapítható, hanem a változatlanul fennmaradó adóalap után kell számítani);

d) akiknek jögerős adóalapja nem teljes, hanem csaknem eredménye alapján állapított meg;

e) akik az általános kereseti adó alapjának újból megállapítása céljából az általános kereseti adóra névben új bevallás adására felhívattak;

f) akik a múlt év folyamán váltak adókötelessékké (új adózók);

g) akiknél az adóztatás helye a múlt év folyamán megváltozott és ennek következtében a folyó évre már nem ott adóztatandók meg, ahol a múlt évre voltak adóztatva.

2. Nem tartoznak jövedelem- és vagyonadó bevallást adni:

a) azok, akiknek a jögerős megállapított múltévi jövedelemadó alapja a 10,000 pengőt, vagyonadó alapja pedig a 200,000 pengőt el nem érte és a II. 1. pont c) bekezdésben foglaltak fenn nem forognak;

b) azok, akiknek a múlt évben csupán adómentes jövedelmük volt, adóköteles jövedelmük azonban nem volt;

c) azok, akiknek a múlt évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük együttesen az 1000 pengőt, illetőleg a múltévi december hó 21-én adóköteles vagyontárgyuk értéke az 5000 pengőt nem haladta meg, vagy ha a jövedelmük meg is haladta az 1000 pengőt, de ebből az adóköteles jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

d) azok a közszolgálatban állók, akiknek a múltévi közszolgálati illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük volt is, de az a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

e) azok az egyházi javadalmazások és magánszolgálatban alkalmazottak, akiknek a múltévi szolgálati járandóságuk a 6000 pengőt nem haladta meg és ezenkívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük is volt, ez a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

f) azok, akiknek jövedelemadó alá eső jövedelmük a múlt évben nem volt és az összes adóköteles vagyonuk értéke a múltévi december hó 31-én 25,000 pengőt nem haladta meg.

(Folytatjuk.)

Mire készül

a budapesti reformátusság?

Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke, abból az alkalomból, hogy a budapesti reformátusság újból gondnokukká választották, beszámolt az elvégzett munkáról és a jövő programjáról. Megállapította, hogy a vallásoktatás színvonala állandó emelkedést mutat, de a budapesti reformátusok kétharmada számára még nincs templom s a Református Élet megértett arra, hogy napilappá legyen.

Szabó Imre esperes székfoglalójában bejelentette, hogy az évtizedek óta tervezett monumentális Kálvin-téri központi kapcsolatban máris van érdeklődés igen komoly helyről, amely amerikai méretű építkezést kezdene. Beszámolóját ezzel végezte: a fa, a szőnyegek, a pozdorja: a pénz, a beton, mind elég, de ami a hitből, szellemi és tiszta szolgálatból való volt, az arany és ezüst „ama tűzben” nem ég meg.

Elhamvasztják San Juan városát, nehogy járványok támadjanak

Buenos Aires, január 19. (Német TI) Ramirez tábornok, Argentína elnöke elrendelte, hogy San Juanból költöztesse ki el a lakosságát, egyben pedig a várost katonai őrzetnek nyilvánította. Az életbenmaradottakat tehergépkocsin és vasuton a közelben fekvő helységekre, elsősorban Mendoza városába szállítják, ahol már minden előkészület megtörtént befogadásukra. Idáig összesen 1500 holttestet találtak, azt hiszik azonban, hogy még legalább 3000 holttest fekszik a romok alatt. Eppen ezért lehetségesnek tartják, hogy a hatóságok az egész várost elhamvasztják, nehogy járványok támadjanak. Az életben maradtak helyzete rendkívül súlyos. Az újabb földlökések általános nyugtalanságot keltenek.

A megindult trópusi esőzés jóformán lehetetlenné teszi a tartózkodást a hevenyészett sátorvárosban. Az elnök utasítására elsősorban az elárvt gyermekeket szállítják el, akik a romok között még mindig kétségbeesetten keresik szüleiket. (MTI)

SPORT

A közeljövőben nagy programot bonyolít le a DVSC ökölvívó szakosztálya

A Debreceni Vasutas Sport Club legújabb szakosztálya a közeljövőben igen gazdag programot akar megvalósítani. Mint ismeretes az új szakosztály csaknem valamennyi tagja a DTE-ből igazoltatta át magát a vasutasokhoz és már a megalkulás után felfigyeltek működésükre, mert megverték a BTK-Tűrékés kombinált csapatát, napokkal ezelőtt pedig a szolnoki öklözők felett aratot győzelmeikkel igazolták, hogy ez a szakosztály nagy jövő előtt áll. Szabó Gyula szakosztályi elnök és Bartha Károly edző most egy nagy programot dolgozt ki, az ökölvívók részére, mert a fejlődést csak a sok szerepléstől várják. Ezek szerint vasárnap délután 4 órai kezdettel a Diószegi úti fedettcsarnokban a Debreceni Torna Egylettel hírverő mérkőzést rendeznek. Ez azonban még csak a kezdet. Január 30-án Szabadkára rándulnak le, hol az első osztályból most kiesett Szabadkai VAK öklözőivel mérkőz össze erejükkel. Február 6-án pedig a szabadkai öklözők látogatnak el Debrecenbe visszavágó mérkőzésre. Egy héttel később pedig a Z. Danuvia öklözőit látja vendégül Debrecenben. Bartha Károly edző egyébként felhívja az öklözőszakosztály tagjainak figyelmét, hogy pnteken este 6 órakor a fedettcsarnokban jelenjenek meg orvosi vizsgára.

ressy Pál, Gorondi Imre, Kiss Ferenc, dr. Nagy Zsolt, Körössy Antal és Pál Antal.

SPORTHIMONDO

Darát profinak hívják. Mint ismeretes legutóbb Budapesten Darai, a DVSC kiváló öklözője válogató során pontozással győzött Kaltanecker ellen. A fővárosban a kiváló öklözőt megkönyékezték és profinak esabították. Havi két mérkőzés után 800 pengőt biztosítottak volna részére. A kiváló öklöző azonban ellent tud állni a csabításnak és továbbra is Debrecenben marad.

A Villanygyár panaszokká a sorsolásra. A Szövetség napokkal ezelőtt ejtette meg az NB III. egyesület bajnokságának tavaszi sorsolását. Ennek ellenére, hogy a Villanygyár vezetősége azokra a napokra kérte a debreceni sorsolást, amikor a DVSC idegenben játszik, a sorsolást két mérkőzés kivételével mégis úgy ejtették meg, hogy a Villanygyár is akkor játszik Debrecenben, amikor a DVSC. Ez pedig anyagi szempontból nagyon hátrányosan érinti a csapatot, de bármilyenára van a közönségnek is, mert egyik vasárnap akár három NB mérkőzést is láthat és a következő héten egyet sem játszanak Debrecenben. Természetes, hogy a Villanygyár kérvényt adott be a sorsolás megváltoztatására.

A Nemzeti Bajnokság II. osztályába a debreceni kerületből a következő játékosok vezethetnek mérkőzést: Bartha Zsigmond, Eg-

Sorsolások a birkozóhajnokságra. Az első fordulóit február 3-án tartják. A DVSC az első fordulóban a WMTK-val kerül össze, a második fordulóban február 12-én a MAV Előre lesz az ellenfele, február 20-án az ETO. Az elődöntők február 27-én kezdődnek, a döntők március 3-án. A debreceni birkozóknak alkalmuk lesz az idén behízonnyítani, hogy nem volt megérdemelt a tavalyi elbírás, mellyel törölték őket a bajnokságból.

Mihályi pénteken Budapesten kihívásos birkozóversenyen vesz részt. A debreceni birkozó jelenleg igen jó formában van.

Vince Jenő lesz az Újpesti edzője. Kertész edzősége körül bonyodalom támadtak az Újpestnél és most arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a játékosok edzését Lutz vezeti, de valószínű, hogy az edzést vezetését Vince Jenőre bízzák.

Czuna Ferenc előadása. Czuna Ferenc testnevelési tanár pénteken este fél 7 órakor a kereskedő tanonc iskola tanári szobájában előadást tart a Levente Egyesület szakosztályainak, így az atlétikai, sí, úszó, ökölvívó, birkozó, labdarúgó, torna, kerékpár és cüllövő szakosztályoknak. Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg annál is inkább, mert a kiváló sportvezető a múlt évi szervezésről és az idel versenyt vezetői számol be.

A Küllgy Szemle januári kötele

Impozáns kötetben, rendkívül változatos, időszerű tartalommal most hagyta el a sajtót a Magyar Küllgyi Társaság kiadásában és dr. Baross Drucker György szerkesztésében megjelenő Küllgyi Szemle januári száma. E kötet is valóságos küllpolitikai lexikon, mely valamennyi időszerű kérdéssel ad tájékoztatást.

Első tanulmányként hozza a Küllgyi Szemle Baross Drucker György: „Milyen legyen az új nemzetközi jogi rend a háború után?” című rendkívül érdekes tanulmányát. Dr. Kúrtly Sándor, ügyvéd: „Az új amerikaiizmus társadalmi, gazdasági és világnézeti alapjai” című tanulmányában időszerű kérdést tárgyal. Érdekes visszatekintést közöl a Küllgyi Szemle Deák József tollából „A szovjet-orosz küllpolitika útja 1920-tól” címen. „Olasz nagyhatalmi törekvések” címen báró Villani Lajos rk. követ és meghatalmazott miniszter mélyenszántó tanulmányát. Nánay Béla az első magyar béketervezőről, gróf Dessowffy Marcellról írt érdekes cikket. „Magyar terv az európai békéről” címen. A tanulmányok sorát Kertész Róbert: „Iszám-nacizmus, pánarab mió és kalifátus

restaurációja” című tanulmánya zárja be.

A Küllgyi Szemle rovatát ez alkalommal is rendkívül időszerűek és gazdagok. Az utolsó hetek küllpolitikai eseményeiről dr. Pongrácz Kálmán számol be.

Évi előfizetési díja 25.— P. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest, V. Országháza.

Ember és tenyészkán vaskodása. Gondí János mohácsi gazdálkodót a múlt nap a kondából kitörő tenyészkán megtámadta és jobbcombját agyarával felhasította. A kan másodsorú is nekiszaladt a gazdálkodónak, de az erős ember sebesülve is maga alá gyűrte a hatalmas állatot, majd felugrott és az egyik udvarra menekült. A tenyészkán még ide is követte volna, de Gondí János idejében becsapta maga mögött az ajtót.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Imre Benyovszky** új

Kiadja: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.**
Felelős kiadó: **Balogh István.**

ÁRVERÉSI HIRDETME NY

A szolnoki kir. Járásbíróság 1943. sz. P 1217 sz. végzéssel 2632 P 27 fillér tőke, ennek 1943 évi július hó 31-től járó 5 százalékos kamat és 237 P 83 fillér költség, behajtása végett — illetve a törlesztett összegek levonása után dr. Kovács Béla debreceni ügyv. ált. képv. Szolnoki Csukorgyár Rt. végrehajtató javára debreceni lakosok végrehajtást szenvedők ellen bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 3155 P becsártékú ingókra az árverés helyszínére: Debrecenben a zsbogón 1944. évi február hó 16 napján d. e. 9 órakor, ki nem szállítás esetén Debrecenben Miklós utca 29. sz. alatt 1944. évi február hó 16 napja délelőtt 11 órájára kitézetik, amikort a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron aul is eladatnak. Az 1943. Pk 27462 sz. végreh. jkvbén 1-11 t. a. az 1943. Pk 28685 sz. végreh. jkvbén 2-13 t. a. lefoglalt batorok, pianinó, szőnyeg, függöny, képek és egyéb ingók.

Ezen árverés ezennel kitézette a Triestly Általános Biztosító Rt. végrehajtató javára a Pk. 28685/1943. sz. jkvbén 2-13 tétel alatti ingóságokra.

Debrecen, 1944. év január hó 15.

ROTH ERNŐ
kir. bír. végrehajtó

Szalacsi Rác Imre regénye:

A KERESZT

(103)

— Ma temetik el Dósa urunk asszonyát is! — morzsolta a szavakat Péter atya.

Nagy, erején felüli erőlködéssel sikerült kimondani az első szót, de ez olyan fáradságba került, hogy Emre pap urat átjárta a verejték tetétől-talpig:

— Ó is!...

— Két fia is!...

— Aj — jajdult fel az ifjú pap úr.

— Ma már nincs hajlék a városban, ahonnan ne temettek volna!... — nézett maga elé csüggedten Péter atya.

— Akkor miért vagyunk mi itt? — indult meg a szó váratlanul az Emre pap úr torkából.

— Mert azt hittük, hogy ezzel segíthetünk! A sakál megtette a kötelességét és tegnap fényes nappal fáklával füstölő lovas jött a pércsi úton és azt jelentette, hogy ne menjen feléjük élő ember, mert a halál fia!...

— Mindenütt arat a fekete halál! — meredt feketén, eszelősen az idős társra Emre pap úr tekintete.

— Arat olyan erősen, hogy lesz hol laknia a debreceni és környéki magyaroknak, fiam...

— És te, atyám!...

— Még semmi!

— Én jobban érzem magam!...

— Fel kell építened a templomot, fiam, győzött benned az akarat, Isten segítségével. Mert az Isten is úgy és akkor áll mellénk, ha mi is akarjuk! Te már túl vagy a bajon!...

— Egy kanál vizet, atyám!...

— Nem lehet, a víz újabb visszaesését, tehát a halált hozná!...

A táborban újabb, meg újabb sirokat ástak és most már a hóhér olyan nyugodtan jött-ment a Szentföldet járt jobbágygal, hogy eszükbe se jutott, hogy veszedelem fenyegeti őket.

— Dósa urunk kisfiát is eltemettük, pap uram, immár egyetlen ágacska van a familiának, Péter úr! — ujságotlta a hóhér.

— Ó hogy van?

— Egy világért nem inna vizet, bétartotta pap uram üzenetét és tegnap már felkelt egy kevés időre!...

— Sürgősen menj vissza és mondd, ha életben akar maradni, még a száját se öblintse vízzel, ha már úgy érzi, hogy nem bírja, inkább vegye hatalmába az ájulást, de vizet ne igyék!...

— Megyek, uram, mert mi marad a Dósa-nemzetségből, ha őt is elviszi Szent Mihály lova?...

Lassan megszűnt a kegyetlen halál aratása. Itt-ott még elvitt egy-egy legyengült szervezetű embert, de nyár végére úgy othagyta Debrecen, mint a tova siető forgószél.

Dósa Mátyás két évtizedet vénült a csapások súlya alatt. Nemcsak a temetők teltek meg, de félelmükben olt ástak sok esetben sirt a polgárok, ahol a halál utóléte az embereket. Után, kertekben, erdő szélén, mocsár mentén és nádasok sásas partján. Annyi kereszt fehérlett a földön, hogy elég lett volna aratási áldásnak.

Nagyboldogasszony napján költözött vissza a két barát a Dósa-kastellumba. Hiába hívta előbb őket az úr, nem mentek, addig, míg egyetlen egy munkásuk maradt az általuk felállított táborban, nem hagyták el őrhelyüket.

— Hiszen már itt jár közöttünk Isten öldöklő angyala — üzenté Dósa úr.

— Mindegy, mi kitarunk első megállapodásunk mellett! Emre pap urat erősen megviselte a baj, de ifjú szervezete a legelső között győzedelmeskedett a kór fölött. Az állandó szoradban töltött idő meg is erősítette és a lombátorban töltött éjszakák kicserezték az arcát, mintha a mezőkön dolgozott volna.

— Mire visszük most már? — fogadta Dósa úr a két barátot.

— Ebben az esztendőben már nem végezhetünk jelentős munkát. Mindenekelőtt kifüstöljük a szentegyház készen álló részét, hogy ezzel is elriasszuk az átkozott bajt — vonogatta a vállát Péter atya.

— Cselekedjétek belátásotok szerint!

— Nagyboldogasszony napján háláadó istentiszteletet tartunk, hogy végre megszűnt közöttünk a döghalál!

— Vajjon valóban megszűnt! — vibrált a bizonytalanság Dósa úr hangjában.

— Immár két hete egyetlen új eset nem fordult elő, egészen bizonyos, hogy tovaállott a járvány.

— Szerbe, számba kellene szedni, hogy hányan maradtunk — indítványozta Emre pap úr.

— Lám, ez nálam igen könnyen megy — borult könnybe Dósa úr kemény arca.

— Nagy részvételt hallottuk, uram, de még a végtisztességére se jöhettünk el!...

— Úgy halt meg szegényke, hogy este lefeküdt minden baj nélkül, reggelre kiszenvedett testét találtuk meg. Még szerencse, mert el nem viselte volna két szép fia nusztlását úgy sem.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág utca 21. T.: 22-78.

Magányos ügyvezető nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 214

Betöltendő állás nőknek

Tanulmányokat nyomdában és könyvkötészetben azonnali belépésre keresnénk. József kir. hg.-u. 16

Délj Hírlap kézbesítésére asszonyokat, vagy férfiakat felvesszünk. Munkaidő déli 1 óráig 3 óráig. Jelentkezni Ferenc József út 56 szám. „Debreceni Újság - Hajdúföld” kiadó hivatalában lehet egésznap. 357

Gyakorlati kiszolgálókat vagy segédet keresek. Monoky, Piac 30. 1033

Betöltendő állás férfiaknak

Ónáló nagymunkást keres benji munkára. Nádor uriszabóháza, Szent Anna-u. 12. 1032

Kocsist állandóra felvesszük. „Turul” futelep. Bőszörményi-út 2. 1034

Kifutóút ügyesét, jó házból felvesszünk. Műszaki társaság, Hunyadi-u. tizenhét. 1035

Kereslet

Csonthulladékok a legmagasabb napi áron veszek. Vankovits, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26-94. Hívására érte küldök. 930

Oeska vasat, fémeket, gépeket a legmagasabb áron veszek. Vankovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26 94

Czegléd

Ingatlanforgalmi irodája Kálvin-tér 9. szám. Telefon: 23-55.

A város minden részében kisebb nagyobb családi és bérházak, háztelek, prima tanya birtokok, kérem irodámat bizalommal felkeresni. 750

Használt gramofon lemezek veszünk. Szendrő Sándor zongora, gramofon és hangszerárúrártára Balthványi-u. 22. 339

Jó állapotban levő, 16-os kétszövu vadászfegyvert megvele keresek. Laskay István Hajdúszámszon

Korcsma, vendéglő

Figyelem! Egy jömenetelű korcsma és egy fűszerüzlet azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Hosszupályi 60. szám alatt, 1029

Rádló

Rádlót, bármilyen rendszerű javít, alakít, épít oleson garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívi! 673

Ajánlat

Bihácsi-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság - Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. 917-10-w

Szörme bundákat javítok, alakítok, festek. Vesszék, eladok. Kőváry szücsmesier, püspöki palota I. 31. w. 968

Simonffy-utca 1-b. alatti Frick Imre műköszörűesek, borotvák és mindenféle vágó eszközök szakszerűen kőszörül. 377

Téli meleg szövetek, keztük, sálak oleson beszerezhetők Pethő kézmunkalparában. — Szent Anna u. 10. Kőitárus mérték utáni készítése hozott anyagból is.

Bőrönd, társasjáték legoiesobbán kapu alát, jártékoltban, Piac-u. 69. 994

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépiró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beíratkozni állandóan lehet. Debreceni tan ker kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Balthvány u. 1. 495

Ékszer, arany, ezüst

Aranyat, ezüstmetűt, ékszerket napiáron veszek. Pakács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőknek. Sas-utca 2. 60

Divatcik

Lámpacnyók, hangulat lámpák készítője Tasnádi Kovács Sándor. Debrecen, Ferenc József-út 46. udvarban. 410

Retikült, divatövet, turbánt, divatsapkát, nyakkenőt, divatkendőt, Periktől Ferenc József-út 25. 378

Börkesztők, retikültök mellartók, csipőszorítók finom kivitelben kaphatók Bőr István kesz yűsmesternél, Ferenc József út 20. (Városháza) 320

Finom úridívák cikket, szövetet vásároljon Kiss úridívák üzletéből, hol ruháit legutolsó divat szerint tőkéletes szabással készítik el. Ferenc József út 16. Alföldi palota. 319

Eladó ingóság

Betegtolókesel, politirozott háőszoba, nagy ebédő kredenc, konzultükör, nagy kerek asztal, vaskályha, székek eladók Komlóssy-út 15. 515

Butor

Minek a fényes kirakat amikor olesoban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bitorüzletemben, Piac u. 1066

Ruházat

Extraszubbony, fekete nadrág, bórderékszíj, pisztolytáska, szurony és fehér nadrág eladó. Szabó Kálmán utca 28. 1025

Békebell lenvászon ágymatúra, sifonpárnák, fürőkőző, babakelengyére alkalmas anyag eladó. OTI bérház, III. kapu, II. em. 44 ajtó. 1036

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépek, eszközök, alkatrészeket bármilyet veszek, eladó, vagy becsérelt vilté. Nagy János, Hálvan utca 41. Telefon 26 19. 1873

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének kőrforgógépén. Igazgató: Komocsi Gábor